

Připravenost vzdělávacího zařízení na řešení mimořádné události

Lenka Gazárková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Lenka Gazárková
Osobní číslo: L21365
Studijní program: B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Připravenost vzdělávacího zařízení na řešení mimořádné události

Zásady pro vypracování

- Zpracujte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky z dané oblasti.
- Analyzujte a zhodnoťte připravenost vybraného vzdělávacího zařízení.
- Navrhněte a formulujte doporučení pro zlepšení připravenosti vzdělávacího zařízení.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. *Evakuace osob*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2021. ISBN 978-80-7385-245-0.
2. HRADIL, Jaroslav, Otakar J. MIKA, Miroslav MUSIL, Bohuslav SVOBODA, Jakub RAK a Dušan VIČAR. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2018. ISBN 978-80-7454-774-4.
3. PRINC, Ivan a Dušan VIČAR. *Individuální a kolektivní ochrana*. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2023. ISBN 978-80-7678-147-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Robert Pekaj**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2024**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 3.5. 2014

Jméno a příjmení studenta: Lenka Gazárková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá připraveností základní školy ve Strážnici v případě mimořádné události. Teoretická část je věnována legislativě, souvisejícím normách a odborné literatuře o pohledu ochrany obyvatelstva a evakuace. Praktická část se zaměřuje na připravenost školy v případě mimořádné události, bezpečnostního opatření v současnosti, technického vybavení a dokumentace v rámci požární ochrany. Dále využití metod k posouzení rizik a na závěr navrhované opatření v rámci bezpečnosti.

Klíčová slova: bezpečnost, evakuace, požár, aktivní střelec, škola, riziko

ABSTRACT

The bachelor's thesis addresses the preparedness of the elementary school in Strážnice in the event of an emergency. The theoretical part is dedicated to legislation, related standards, and scholarly literature on the topic of population protection and evacuation. The practical part focuses on the school's readiness in the event of an emergency, current security measures, technical equipment, and documentation within fire protection. It also utilizes methods for risk assessment and concludes with proposed safety measures.

Keywords: security, evacuation, fire, active shooter, school, risk

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Ing. Robertu Pekajovi za jeho odborné vedení, ochotu, trpělivost a praktické rady.

Dále bych chtěla poděkovat ředitelce základní školy Strážnice paní Mgr. Blance Jančíkové za poskytnutí cenných informací, připomínek a postřehů z oblasti vedení školy.

A poslední poděkování patří mé rodině, přátelům i nepřátelům za dodávanou podporu při studiu.

Zvláštní poděkování je pro Mgr. Vladimíru Žbáňkovou, která mi dodávala energii a byla mou oporou v nelehké životní situaci.

MOTTO:

„V nebezpečí bude ten, kdo nebude reagovat na událost“.

(Lenka Gazárková, 2024)

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH POJMŮ	12
1.1 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST.....	12
1.1.1 Dělení mimořádných událostí	12
1.2 KRIZE A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	14
1.2.1 Jednotlivé fáze krizí.....	15
1.2.2 Krizové stavy.....	15
1.3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	17
1.3.1 Základní složky IZS.....	18
1.3.2 Ostatní složky IZS	18
1.4 OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA VE VZTAHU K MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	19
1.4.1 Varování obyvatelstva	20
1.4.2 Vyrozumění obyvatelstva	21
1.4.3 Ukrytí obyvatelstva.....	21
1.4.4 Improvizovaná ochrana.....	22
2 PŘIPRAVENOST VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ	24
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI BEZPEČNOSTI VE ŠKOLSKÝCH OBJEKTECH	24
2.2 LEGISLATIVNÍ RÁMEC Z OBLASTI BEZPEČNOSTI VE ŠKOLSKÝCH OBJEKTECH	25
2.3 HROZBY VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH.....	28
2.3.1 Měkké cíle.....	29
2.3.2 Aktivní střelec	30
2.3.3 Příklady útoků ve školských zařízeních v ČR.....	31
3 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH POJMŮ EVAKUACE	33
3.1 EVAKUACE.....	33
3.1.1 Stanovení doby evakuace.....	35
3.2 PLÁNOVÁNÍ EVAKUACE.....	35
3.3 VLIVY PŮSOBÍCÍ PŘI EVAKUACI OSOB	36
3.3.1 Evakuační zavazadlo	37
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	38
4 PŘIPRAVENOST VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ.....	39
4.1 CHARAKTERISTIKA BUDOVY A JEJÍ UMÍSTĚNÍ.....	40
4.1.1 Rozložení jednotlivých pater hlavní budovy.....	42
4.2 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ V SOUČASNÉ DOBĚ.....	42
4.2.1 Možná požární rizika školského objektu	44
4.2.2 Možná rizika školského objektu z pohledu měkkých cílů	45
4.2.3 Možná rizika školského objektu z pohledu aktivního střelce	45

4.3	TECHNICKÉ VYBAVENÍ V RÁMCI POŽÁRNÍ OCHRANY.....	46
4.3.1	Evakuační trasy	46
4.3.2	Rozložení hasících prostředků v budově	47
4.4	DOKUMENTACE ŠKOLY V RÁMCI POŽÁRNÍ OCHRANY	47
4.4.1	Požárně poplachová směrnice	48
4.4.2	První pomoc prostřednictvím traumatologických plánů.....	48
4.4.3	Evakuační plán školského zařízení.....	50
4.4.4	Školení zaměstnanců v oblasti požární ochrany	50
5	VYUŽITÍ VYBRANÝCH METOD K POSOUZENÍ RIZIK EVAKUACE	51
5.1	VYUŽITÍ DIAGRAMU PŘÍČIN A NÁSLEDKŮ – ISHIKAWA DIAGRAM	51
5.2	VYUŽITÍ METODY KONTROLNÍ SEZNAM (CHECKLIST)	53
5.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI ŽÁKY ZÁKLADNÍ ŠKOLY	54
5.3.1	Výsledky dotazníkového šetření	54
6	NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ	61
6.1	PODPŮRNÉ MATERIÁLY PRO PEDAGOGY	61
6.2	NÁVRH BEZPEČNÉHO ŘEŠENÍ VSTUPU.....	62
6.3	NÁVRH ZABEZPEČENÍ KAMEROVÝM SYSTÉMEM.....	62
6.4	NÁVRH STATUSŮ	63
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK	72
	SEZNAM GRAFŮ.....	73
	SEZNAM PŘÍLOH	74

ÚVOD

Dnešní doba nám přináší pokrok v oblasti technologií, komunikace, tak i v oblasti bezpečnosti. S termínem bezpečnost úzce souvisí i riziko. Zpracováním bakalářské práce je posoudit úroveň připravenosti škol a školských zařízení při řešení mimořádné události s následnou krizovou situací. Klade důraz jak na žáky, tak i na znalosti pedagogů v oblasti ochrany obyvatelstva. Mimořádná událost může nastat kdekoliv a kdykoliv. V případě školského zařízení nastává nutnost evakuace budovy.

V prostředí škol a školských zařízení se nachází mnoho dětí a zaměstnanců. Pro všechny tyto osoby je zcela zásadní dostatečná vybavenost po stránce znalostí, dovedností a správné reakce na tyto situace. Žáci musí znát jednotlivou provázanost systému od pedagogů, přes funkci integrovaného záchranného systému až po důležitost jejich rolí při záchraně života a zdraví.

Bakalářská práce poskytuje pohled na proces evakuace s důrazem na bezpečnost při požáru a zranitelnost objektu v případě aktivního střelce a ochrany měkkých cílů. V rámci popsanych bezpečnostních rizik nejsou v těchto zařízeních stanovena jednotná pravidla, neexistují odborníci, kteří by mohli tyto pravidla nastavit a kontrolovat. Řada škol tedy v oblasti bezpečnosti experimentuje jak s žáky, tak i s pracovníky. Důležitost je tedy pravidelnost nácviku evakuace, získávání nezbytných zkušeností a pravidelné procvičování. Už i historie nám ukázala důležitost pojmu ochrana obyvatelstva ve vztahu k mimořádné události.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH POJMŮ

V souvislosti s připraveností vzdělávacího zařízení na řešení mimořádné události je potřeba definovat a vysvětlit základní pojmy, jako jsou mimořádná událost, krizová situace, krizové řízení nebo definice ochrany obyvatelstva.

1.1 Mimořádná událost

Pojem mimořádná událost je vymezen v § 2 písm. b) zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému jako „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Česko, 2000)

Obecně tedy můžeme mimořádnou událost charakterizovat jako nepředvídatelnou událost, kdy nejsme schopni předvídat její charakter ani následky. Takové události se mohou stát v určitém čase, na určitém místě vlivem živelní pohromy, technické nebo technologické havárie, provozní poruchy, úmyslného jednání člověka, které narušuje stabilitu systému nebo probíhajících dějů a činností. (Doležel et al., 2014)

Často vnikají velmi rychle a je těžké se na ně předem připravit. S obtížností nelze odhadnout, zda půjde o ztráty materiální, finanční nebo dokonce ztráty na lidských životech. Tyto události mohou být způsobeny lidskou činností, haváriemi nebo přírodními jevy. Za některé události je odpovědná zčásti lidská populace, který svým dynamickým rozvojem, rychlejším vývoji technologií a konzumním životem nebere ohleduplnost k přírodě. Proto je důležité zavést taková opatření, která jsou nezbytná k prevenci mnoha přírodních katastrof.

1.1.1 Dělení mimořádných událostí

Mimořádné události (dále jen MU), můžeme rozdělit na dva základní typy, kdy hlavní příčinou je přírodní živel nebo lidská činnost.

Výchozím předpokladem pro případ vzniku je kategorizace podle povahy vzniku a dále podle charakteru jejich následků a dopadů. Klasifikace a následné dělení nejsou v současné době podloženy žádnou závaznou právní normou v České republice. Vycházejí pouze z domácí a zahraniční odborné literatury. Jedna z možností pojetí mimořádných událostí je dělení na typy a druhy. (Doležel et al., 2014)

- **Přírodní (naturogenní) MU** – vznikají v důsledku přírodních sil a jevů za předpokladu uvolněné a přeměněné energie a přesunem hmot v různých sférách Země.
 - Živelní (abiotické) – jsou to události, které jsou způsobeny neživou přírodou, patří sem například: sopečná činnost, půdní eroze, požáry způsobené přírodními vlivy, povodně či záplavy.
 - Biologické (biotické) – jsou to události, které jsou způsobeny živou přírodou a zahrnují škodlivé jevy a události vyvolané biologickými organismy, které mohou mít vliv na lidské zdraví, životní prostředí a majetek. Patří sem například rozsáhlé nákazy rostlin (epifilie), rostlin (epizootie), lidí (epidemie), přemnožení škůdců či plevele.
- **Způsobené činností člověka (antropogenní)** – vznikají činností člověka a představují nežádoucí příhody, při kterých dochází k poškození strojů, budov, provozních, technologických a skladovacích zařízeních.
 - Technogenní MU – jsou to události, jako jsou průmyslové havárie a velké dopravní nehody, vznikající poruchou na technickém zařízení, nedodržení technologického postupu nebo selháním lidského faktoru, které vede k poškození nebo zničení těchto zařízení.
 - Sociogenní MU vnější – jsou to události vyplývající z mocenského, ekonomického působení jiných států. Můžeme zde zařadit vojenské napadení státu, následné ohrožení základních demokratických hodnot státu a s tím souvisí i nasezení ozbrojených sil.
 - Sociogenní MU vnitřní – jsou to události, ohrožující zavedené systémy, které mohou mít za důsledek mimořádné události velkého rozsahu. Zde můžeme zařadit vážné poškození infrastruktury, výpadek komunikačních a informačních systémů, migrace, přelidnění nebo zhrocení ekonomiky státu.
 - Agrogenní MU – jsou to události spojené s vlivem nevhodně prováděných činností v oblasti zemědělské a vodního hospodářství. Svým rozsahem mohou způsobit náhlé ohrožení lidské společnosti. Sem můžeme zařadit poškození z oblasti zemědělství (eroze půdy, degradace kvality půdy, nevhodné používání hnojiv.) (Doležel et al., 2014)

1.2 Krize a krizové řízení

Krize jako pojem má mnoho významů. Obecně označuje situaci, ve které dochází k významnému narušení normálního stavu věci nebo procesu a vyžaduje okamžitou pozornost a řešení. Krize může nastat v různých oblastech jako jsou ekonomika, politika, osobní život nebo zdravotnictví.

Tento pojem je vymezen v § 2 písm. b) zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, kdy krizovou situací je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému je „*narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.*“ (Česko, 2000)

Krizovým řízením dle § 2 písm. a) zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení se rozumí „*souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností.*“ (Česko, 2000).

Tyto činnosti se provádí v souvislosti

- s přípravou na krizové situace,
- ochranou kritické infrastruktury (HZS ČR, 2024).

Obrázek 1 Základní architektura krizového řízení v ČR
(KOLEKTIV AUTORŮ, 2022)

1.2.1 Jednotlivé fáze krizí

Každá krize nikdy nenastává bez příčiny, ale je výsledkem předcházejícího dění. Vyvíjí se v časově ohraničených etapách a můžeme tedy rozlišit jednotlivé fáze krize.

- **Fáze elevace** – počáteční stádium krize, které vlivem mimořádné události začíná odkrývat poruchy, problémy a další příznaky nestability.
- **Fáze eskalace** – krize pokračuje, za předpokladu toho, že nebyla přijata dostatečná opatření k obnově stability a ohrožení narůstá. Dochází tedy k prudkému nárůstu nestability, vytvoření hrozeb a situace se stává prioritní. V této fázi je potřeba zavést protikrizová opatření.
- **Fáze kulminace** – krize dosahuje vrcholu, je potřeba mít kontrolu nad krizí jinak je ohrožena existence. V této fázi je důležité rozhodné jednání směřující ke zpomalení nebo až zastavení růstu nestability. Tato fáze může být dočasná nebo se může jednat o mezistupeň pro její eskalaci.
- **Fáze konsolidace** – v této fázi je nutná eliminace ohrožujících vlivů. Dochází k utlumení, následné vyřešení krize a obnovení stability. Předmět zájmu vede k odstranění škod, navrácení do běžného života a renovaci hodnot (KOLEKTIV AUTORŮ, 2022).

1.2.2 Krizové stavy

Krizový stav je mimořádná událost, při níž se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Jaký krizový stav bude vyhlášený o tom rozhoduje charakteristika mimořádné události a rozsah postižení. Nejčastějším vyhlášeným stavem je stav nebezpečí. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Stav ohrožení státu a válečný stav dosud nebyl nikdy vyhlášen. Tímto vyhlášením by do rukou orgánů krizových řízení a vlády přešly rozsáhlé kompetence a pravomoci týkající se zajištění vnitřní bezpečnosti České republiky. (Malinovský a Zrucký, 2024)

Krizové stavy se vyhláší proto, aby se pravomoci a kompetence podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky dostaly do rukou orgánů krizového řízení. (Malinovský a Zrucký, 2024)

- **Stav nebezpečí**

- zákon 240/2000 Sb., o krizovém řízení,
- stav je vyhlášen hejtmanem kraje (primátorem hl. m. Prahy),
- pro celý kraj nebo pouze jeho část,
- vyhlášen může být nejdéle 30 dnů, se souhlasem vlády může být prodloužen,
- z důvodu ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, integrovaného záchranného systému nebo subjektu kritické infrastruktury.

- **Nouzový stav**

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky,
- stav vyhláší vláda (nebezpečí z prodlení) předseda vlády, vláda do 24 hod. musí odsouhlasit,
- pro celý stát nebo jeho část,
- vyhlášen může být nejdéle 30 dnů, další prodloužení je přípustné se souhlasem Poslanecké sněmovny,
- z důvodu živelných pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost.

- **Stav ohrožení státu**

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky,
- stav vyhláší Parlament na návrh vlády,
- pro celý stát nebo jeho část,
- vyhláší se na neomezenou dobu,
- důvod vyhlášení, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo demokratické základy státu.

- **Válečný stav**

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky,
- stav vyhláší Parlament,
- pro celý stát,
- vyhláší se na neomezenou dobu,
- důvod vyhlášení, je-li napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.

(Ústí nad Labem, 2023)

1.3 Integrovaný záchranný systém

Definice pojmu vychází z § 2 písm. a) zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, kdy se integrovaným záchranným systémem rozumí *„koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“* (Česko, 2000)

Integrovaný záchranný systém (dále „IZS“) můžeme tedy popsat jako efektivní systém vazeb, pravidel, spolupráce a koordinace, který umožňuje účinnou spolupráci mezi bezpečnostními, záchrannými službami, právníky a fyzickými osobami, státními a místními úřady v rámci přípravy na krizové situace a při provádění záchranných a likvidačních prací. IZS není formální organizace, nemá vedoucího ani své prostory. Páteří částí systému je Hasičský záchranný sbor (dále „HZS“), který přebírá v případě nasazení IZS roli informačního a operačního centra pro celý systém. (Špaček, 2009)

Při provádění záchranných a likvidačních prací (dále „ZaLP“) za vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu se složky IZS řídí pokyny Ministerstva vnitra. Za stavu nebezpečí se řídí složky IZS na území příslušného kraje pokyny hejtmána kraje. V době válečného stavu složky IZS podléhají označeními mezinárodně platnými rozpoznávacími znaky pro zdravotnickou službu, duchovní personál a civilní ochranu. (Kolektiv autorů, 2015)

1.3.1 Základní složky IZS

Dle § 4 zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, „základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.“ (Česká republika, 2000)

- **Hasičský záchranný sbor České republiky**
 - právní norma v oblasti plnění je vymezena v zákoně č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru).
- **Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany**
 - právní norma je vymezena v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.
- **Policie České republiky**
 - právní norma je stanovena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- **Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby**
 - Právní norma je upravena zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách),
 - zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě,
 - prováděcí vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

1.3.2 Ostatní složky IZS

- **Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory**
 - Celní správa, Vězeňská služba (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

- Ostatní záchranné sbory
 - Bánská záchranná služba (vyhláška Českého bánského úřadu č. 447/2001 Sb., o bánské záchranné službě)
 - Vodní záchranná služba Českého červeného kříže,
 - Horská služba Českého červeného kříže,
 - Svaz záchranných brigád kynologů ČR.
- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
 - Armáda ČR.
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- Orgány ochrany veřejného zdraví
- Zařízení civilní ochrany
- Neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím (Vilášek, 2014)

1.4 Opatření ochrany obyvatelstva ve vztahu k mimořádné události

Ochrana obyvatelstva je širokou a obsáhlou disciplínou, kterou nemůžeme vysvětlit a řešit jako plnění úkolů civilní ochrany, a to zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití. Tento pojem můžeme uchopit jako soubor činností a úkolů odpovědných orgánů veřejné správy, podnikajících fyzických a právnických osob, ale také i občanů, která vedou k zabezpečení ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí. (Řehák, Martínek a Růžičková, 2015)

Vznikem mimořádné události a vyhlášením krizového stavu, starosta obce zajišťuje krizové opatření v rámci území ORP. Toto nařízení nabývá účinnosti vyvěšením na úřední desce, prostřednictvím médií a místního rozhlasu. (Zpěvák et al., 2014)

Ke zmírnění dopadů mimořádných událostí velkého rozsahu a krizových situací je důležité mít propracovaný systém varování, informování a vyrozumění. Včasné a správné provedení těchto opatření přispívá k ochraně obyvatelstva. (Kratochvílová, Kratochvílová ml. a Folwarczny, 2013)

Při hrozbě nebo vzniku mimořádné události je prioritně důležité zabezpečit vyrozumění složek integrovaného systému a pracovníky orgánů státní správy a územní samosprávy a další orgány a související instituce v plném rozsahu. (Zpěvák et al., 2014)

Je potřeba, aby každý občan uměl vyhodnotit základní povinnosti v oblasti ochrany obyvatelstva, dokázal včas zareagovat na tísňové informace a tím mohl zčásti odvrátit hrozící nebezpečí.

1.4.1 Varování obyvatelstva

Tento pojem můžeme vysvětlit jako: „*souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva orgány veřejné správy na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost vyžadující realizaci opatření na ochranu obyvatelstva a majetku.*“ (Doležel et al., 2014)

Jednotný systém varování a vyrozumění je budován od roku 1991 systémem poplachových sirén, který je tvořen v obydleném území a tím tvoří informační síť. Od 1.1.2011 byl v České republice zaveden jednotný varovný signál „všeobecná výstraha.“ Jedná se o kolísavý tón, trvající 140 s, který má cca tři minutový interval a může zaznít 3x po sobě. Za tónem následuje zpravidla mluvená informace, ve které se obyvatelstvu sdělují důležité informace k hrozícímu nebezpečí či mimořádné události. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Dalším signálem (nejedná se o varovný), který lze vysílat je „požární poplach“, který slouží ke svolávání jednotek požární ochrany. Tento signál je přerušovaný, po dobu 1 minuty. (MV – Generální ředitelství HZS ČR, 2022)

Za funkčnost JSVV (jednotného systému varování a vyrozumění) má odpovědnost hasičský záchranný sbor. Za zajištění varování a vyrozumění obyvatel na území obce zodpovídá starosta obce a obecní úřad. (Varování a informování obyvatelstva, 2014)

Pro funkčnost systému se každou první středu v měsíci se provádí plošné ověřování jednotného systému varování a vyrozumění formou aktivace „Zkouška sirén.“ Probíhá formou nepřerušovaného tónu do po dobu 140 sekund. U elektronických sirén zazní krátká verbální informace o zkoušce sirén a po skončení zazní verbální informace o konci zkoušky. (Vzdělávání členů SH ČMS, 2014)

Při možné poruše informačního systému je potřebné mít připraven náhradní způsob varování a informování (např.: využití složek IZS, mobilní telefon, osobní styk nebo přenosné zesilující zařízení). Zvláštní důraz je kladem k neslyšícím lidem, kteří vyžadují individuální postup vyrozumění. (Kolektiv autorů, 2018)

1.4.2 Vyrozumění obyvatelstva

Termín vyrozumění můžeme vysvětlit jako „*souhrn organizačních, provozních a technických opatření, která zabezpečují především včasné předání důležitých informací o hrozbě nebo již vzniklé mimořádné události složkám IZS*“ dále orgánům územní samosprávy a správy, podnikajícím právnickým a fyzickým osobám v souladu s poplachovými, havarijními nebo krizovými plány. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Organizace vyrozumění je stanovena v plánu v „Plánu vyrozumění“, který je součástí havarijního plánu kraje nebo vnějšího plánu kraje pro konkrétní činnost. (Kratochvílová, Kratochvílová ml. a Folwarczny, 2013)

V současné době můžeme využít několik možností komunikačních prostředků k vyrozumění prostřednictvím:

- telefonního spojení (SMS, komunikační aplikace WhatsApp, Signal, Viber, Messenger aj.),
- radiového spojení v rámci složek IZS a ostatních subjektů,
- sirén a místních informačních systémů ke svolání požárních jednotek,
- elektronické pošty nebo jiných komunikačních systémů,
- z důvodu nefunkčnosti jiných systémů lze využít tzv. „spojek“ jako jsou vozidla, motocykly, kola aj. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

1.4.3 Ukrytí obyvatelstva

Rozhodující roli při mimořádné události, při které vniká riziko kontaminace nebezpečnými látkami se doporučuje provést ukrytí improvizovaným způsobem. K tomu lze využít přirozených ochranných staveb, jejich vlastností nebo provedených úprav. V případě úniky chemických látek není vhodné se zdržovat v prostorech, jako jsou sklepy, podzemní garáže, ale je vhodné se zdržovat ve vyšších nadzemních patrech budov. (Kolektiv autorů, 2015)

K ukrytí můžeme využít úkrytů civilní ochrany, které jsou stavebně zajištěny úpravami, které zvyšují ochranu obyvatelstva. Toto se může zabezpečovat:

- v improvizovaných úkrytech,
- ve stálých úkrytech civilní ochrany.

Improvizovaný úkryt může být prostor, který je vhodně zvolen v částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, který bude chránit jejich uživatele před účinky mimořádných událostí, a to s využitím jejich vlastních zdrojů. Tento požadavek na ochranu obyvatelstva je kladen zejména při hrozbách nevojenského charakteru a mimořádných událostech. (Zpěvák et al., 2014)

Stálý úkryt civilní ochrany je vybraný prostor ochranné stavby, zejména trvalého charakteru, který je budován k účelu ukrytí obyvatelstva za válečného stavu. Tyto úkryty byly budovány od 50 do 90 let na celém území ČR a to nerovnoměrně, což může být problematické. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

1.4.4 Improvizovaná ochrana

Prostředky improvizované ochrany jsou základním principem ochrany dýchacích cest a ochrany povrchu těla, které při včasném a kvalitním provedení zajišťují spolehlivou ochranu před účinky nebezpečných látek. (Kolektiv autorů, 2015)

Z hlediska historického je zaveden pojem improvizovaná ochrana v souvislosti s první světovou válkou, kdy byla poprvé používány chemické zbraně. Improvizované prostředky použijeme, pokud nemáme prostředky individuální ochrany. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Hlavní zásady použití improvizované ochrany:

- chráněn musí být celý povrch těla,
- všechny oděvní součástky, které nahrazují ochranné prostředky je třeba utěsnit,
- k dosažení vyššího účinku ochrany je potřeba provést kombinaci více ochranných prostředků nebo lze použít více oděvních součástí ve více vrstvách.

K ochraně můžeme využít především oděvní součástky, které máme k dispozici například v šatníku. Ze součástí můžeme využít pláštěnky s kapucí, rukavice vrstvené ve více vrstvách, holínky, kombinézy, vysoké boty atd. (Zpěvák et al., 2014)

Prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla je třeba využít, když hrozí časové prodlení a nejsou k dispozici jiné profesionální prostředky. Je to pouze provizorní řešení, které nám dá prostor k opuštění objektu, uniknutí ze zamořeného území, evakuaci, ukrytí v budovách nebo přesunu do úkrytů v případě mimořádné události. (Kratochvílová, Kratochvílová ml. a Folwarczny, 2013)

Individuální ochrana hlavy – k ochraně hlavy můžeme použít čepici, šátek, šálu. Pro zesílení ochrany je vhodné přes tyto součástky převléct igelitový sáček, pytel nebo plastovou fólii. Dále je možnost využít přilby cyklistické, moto nebo lyžařské.

Individuální ochrana dýchacích cest a očí – k ochraně obličeje a hlavy je potřeba věnovat náležitou pozornost. Dýchací cesty jsou vstupní branou do těla. Nejvhodnější způsob ochrany těchto částí je překrytí úst a nosu vhodným materiálem, který můžeme namočit ve vodě nebo roztoku octa a jedlé sody. K ochraně očí jsou nejvhodnějším způsobem použití brýle typu (plavecké, potápěčské, lyžařské) a pro lepší ochranu přelepit páskou nebo igelitovým sáčkem.

Individuální ochrana trupu – k ochraně trupu je vhodné použít větší počet vrstev oblečení, tím se zvýší ochrana. Oděv je potřeba dostatečně utěsnit v místech, kde dochází k ukončení oděvu, tedy jedná se o místa kolem krku, rukávů a nohavic. V těchto místech můžeme využít igelitový sáček, šálu nebo lepicí pásku. Na oděv je možnost použití pláštěnky.

Individuální ochrana rukou a nohou – k ochraně rukou jsou nejvhodnějším prostředkem pryžové rukavice. Můžeme vrstvit v několika vrstvách, kdy ukončení rukavic v návaznosti na konec rukávu oblepíme izolační páskou v kombinaci s igelitovým sáčkem. Pro ochranu nohou zvolíme pryžové holínky, kozačky nebo vysoké boty. Prostor mezi botou a nohou zalepíme páskou, zavážeme provázkem nebo igelitovým sáčkem. (Hradil et al., 2018)

2 PŘIPRAVENOST VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ

V souvislosti s připraveností vzdělávacího zařízení na řešení mimořádné události je potřeba definovat a vysvětlit základní pojmy. Vzdělávací systém v České republice je zakotven v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon). Do vzdělávacího systému dále zahrnujeme vysoké školy, které jsou taktéž součástí vzdělávacího systému v ČR. Vysoké školy jsou nejvyšším článkem vzdělání, centrem vzdělanosti a hrají klíčovou roli v oblasti vzdělávání, publikování, kulturní činnosti, vědecké činnosti a soc. a ekonomickém rozvoji. (Česko, 1998). Legislativa vysokých škol je zakotvena v zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách).

Vzdělávací soustavu ČR tvoří dle zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) tvoří tyto subjekty:

- školy,
- školské zařízení.

Druhy škol zákon vymezuje v § 7 odst. 3 cit. zákona takto: *Druhy škol jsou mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem typy škol podle jejich zaměření pro účely jejich označování.* (Česko, 2004)

Druhy školských zařízení zákon vymezuje v § 7 odst. 5 cit. zákona takto: *Druhy školských zařízení jsou zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči. Členění školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči stanoví zvláštní právní předpis.* (Česko, 2004)

2.1 Základní pojmy z oblasti bezpečnosti ve školských objektech

Z oblasti bezpečnosti ve školských objektech se vyskytují základní pojmy a termíny, které jsou klíčové pro zajištění ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách.

- **Bezpečí** – pocit bezpečí je základní potřebou člověka a jedním hodnotícím parametrem spokojenosti. V češtině slovo bezpečnost vychází ze slovního spojení „bez péče“. V anglickém jazyce rozlišujeme pojmy security nebo safety.
- **Bezpečnost** – v bezpečnostních studiích se pojem bezpečnost vyjadřuje stavem, kdy je systém schopný odolávat známým a předvídatelným vnějším i vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům nebo proti celému systému. V tomto systému musí být zachována stabilita, spolehlivost a chování. Potřeba bezpečnosti je jedna z nezákladnějších potřeb a je zakotvena v čl. 12 Listiny základních práv a svobod, je tedy součástí ústavního pořádku v České republice.
- **Hrozba** – v dokumentu Analýza hrozeb pro Českou republiku je hrozba definována jako jev, proces nebo činnost, která může působit na život, zdraví, majetek a životní prostředí. (Dvořák a Haugwitz, 2021)
- **Riziko** – znamená vznik nežádoucího účinku během určité doby, za určitých okolností. Je spojeno s určitým jevem, událostí, procesem nebo činností. (Dvořák a Haugwitz, 2021)
- **Ochrana** – soubor opatření minimalizující riziko.
- **Aktivní střelec** – pojem je využívám v policejní praxi, jedná se o pachatele, který volí použití zbraně k jiným osobám, aby dosáhl svého cíle zraněním co největšího počtu osob.
- **Amok** – je pracovní název cvičení policejních složek, kdy projevem jednání amoku je náhlá agresivita a zuřivost pachatele.
- **Student** – je osoba, která se připravuje v jednotlivých stupních vzdělávání na budoucí povolání.
- **Školský objekt** – jedná se o budovy, část budovy nebo objekt ležící mimo, který je součástí školského objektu.

2.2 Legislativní rámec z oblasti bezpečnosti ve školských objektech

Legislativní úprava v oblasti bezpečnosti škol a školských objektů v České republice je upravena právními předpisy. V právní legislativě se můžeme tedy opírat o ústavní zákony, konkrétní zákony a vyhlášky.

Problematiku základních právních předpisů, která řeší ochranu osob ve školských objektech můžeme v těchto právních aktech.

- Listina základních práv a svobod – čl. 6 (Právo na život)
 - (1) *Každý má právo na život. Lidský život je hoděn ochrany již před narozením.*
 - (2) *Nikdo nesmí být zbaven života.* (Česko, 1993)
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
 - § 22 odst. 1 písm. b) *„Žáci a studenti jsou povinni dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny koly a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.“*
 - § 29 odst. 2 *„Školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.“*
 - § 30 odst. 1 písm. c) *„Ředitel školy vydá školní řád, ředitel školského zařízení vnitřní řád, který upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí“*
 - § 30 odst. 1 písm. d) *„Ředitel školy vydá školní řád, ředitel školského zařízení vnitřní řád, který upravuje podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů.“* (Česko, 2004)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.
 - § 20 odst. 1 - *Jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu (§ 14 odst. 3), zejména v jeho organizování, opatrování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvlášť závažného zločinu.*

- § 20 odst. 2 – Příprava je trestná podle trestní sazby stanovené na zvlášť závažný zločin, k němuž směřovala, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.
- § 140 odst. 1 – „Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.“
- § 140 odst. 2 – „Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.“
- § 140 odst. 3 – „Odnětím svobody na patnáct až 20 let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2.
 - a) na dvou nebo více osobách,
 - b) na těhotné ženě,
 - c) na dítěti mladším patnácti let.“
- § 140 odst. 4 – „Příprava je trestná.“
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)
 - § 2 písm. a) bod 1 – „Pro účely zákona se rozumí držení zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí.“ (Česko, 2002)
- Zákon 273/2008 Sb., o policii České republiky
 - § 2 – „Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“
 - § 53 odst. 1 – „Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.“

- § 56 odst. 1 písm. „Policista je oprávněn použít zbraň
 - a) v nutné obraně nebo krajní nouzi,
 - b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,
 - c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet.“ (Česko, 2008)
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
 - § 3 – *Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.*
 - § 4 odst. 1 – *„Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.“ (Česko, 2000)*

2.3 Hrozby ve školských zařízeních

Každou hrozbu můžeme vnímat jako fenomén s potencionální schopností poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Míra hrozby je určena velikostí možné škody a časovou vzdáleností, vyjádřenou pravděpodobností možného uplatnění této hrozby. Hrozba může být charakterizována jako něco, co může způsobit něco zlého, kterým může ohrozit, omezit, ničit, devastovat a likvidovat životy, zdraví, majetek, životní prostředí a kulturní hodnoty. Hrozba může působit v čase, v místě a na konkrétní objekty a subjekty.

Pokud se zaměříme na hrozby ve školách a školských zařízeních je největší hrozba z pohledu bezpečnosti:

- teroristický útok (mířený ideologicky dle názorů, postojů a hodnot),
- útok žáků (projev agrese, duševní onemocnění, další motivace),
- útok rodičů nebo jiných osob (duševní onemocnění, msta vůči vedení školy a jejich pracovníků, spor o dítě).

2.3.1 Měkké cíle

Termín „měkké cíle“ nezná přesnou definici a jeho označení je nazýváno v rámci bezpečnostní komunity. Můžeme termín vysvětlit tedy jako místo s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení (Hrinko, 2023).

Tyto místa vzhledem ke svému charakteru jsou záměrně vybírána jako cíl útoků, typické jsou teroristické útoky (Pergl, 2023).

Školy a školská zařízení jsou řazeny mezi místa s vysokou koncentrací osob. Míra zabezpečení však zůstává na nižší úrovni proti možným útokům. Můžeme je tedy řadit mezi tzv. „měkké cíle“. Do těchto objektů nebo do blízkosti míst těchto objektů můžeme snadno vstoupit a zůstat skrytý (Sladký a Břečka, 2022).

Zranitelnost škol a školských zařízení tedy nabývá na důležitosti a je nezbytné zařadit ochranu těchto zařízení do tzv. „ochrany měkkých cílů“. Tyto zařízení mají jasně definovanou strukturu a skladbu zaměstnanců, kteří by se měli v budově zdržovat. Na rozdíl od veřejných budov, jako jsou nákupní centra, nádraží atd., škola a školské zařízení nejsou veřejnými budovami a přítomnost v těchto objektech by neměla být chaotická, ale měla by být řízená. (Sladký a Břečka, 2022)

Atraktivní cíle pro útočníky:

- otevřenost pro veřejnost,
- přítomnost bezpečnostního personálu a jeho kvalita,
- množství přítomných osob,
- přítomnost Policie ČR nebo městské (obecní) policie,
- média,
- symboličnost cíle (Kalvach a spol., 2016).

Ohrožení možného zdroje nebezpečí:

- ohrožení osamoceným aktivním útočníkem,
- ohrožení teroristickou skupinou,
- ohrožení jinou specifickou skupinou (Hrinko, 2023).

Další cíle útočníků mohou být trvalé a dočasná místa. Do trvalých míst můžeme zařadit stadiony, sportovní komplexy a jiná obdobná zařízení.

Jako místa dočasná můžeme chápat místa, kde se konají dočasné akce jako jsou koncerty, divadla, festivaly, ale i místa s volným vstupem (jarmarky, trhy, demonstrace) (Hrinko, 2023)

Pro zajištění ochrany měkkých cílů je potřeba zajistit komplexní bezpečnostní systém a jeho jednotlivé prvky.

Základními prvky bezpečnosti jsou:

- fyzická bezpečnost (bezpečnostní pracovníci, ostatní personál.),
- elektronické prvky (kamerový systém, poplachové zabezpečovací a tísňové systémy, vnitřní rozhlas, detektory kovů, dohledové a poplachové přijímací centrum, docházkové a přístupové systémy),
- mechanické prvky (bezpečnostní dveře, bezpečnostní okna, turnikety, ploty, bezpečnostní bloky) (Kalvach a spol., 2016).

2.3.2 Aktivní střelec

Základní termín týkající se problematiky aktivního střelce, můžeme vysvětlit ve dvojitěm pojetí termínu. Široká veřejnost a novináři nazývají termínem aktivní útočník, šílený střelec, amokový střelec. V policejní praxi je používán termín aktivní střelec již delší dobu používán, ale v současné době stále není tento termín zahrnut v právním řádu ani v právních normách či předpisech.

Dle katalogového souboru typových činností složek IZS je tento pojem definován jako: *„nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob.“* (Hasičský záchranný sbor, 2013).

Charakterizovat aktivního střelce můžeme jako člověka pod vlivem nahromaděných emocí, který potřebuje ublížit, šířit strach, mstít se a tím prožít pocit zadostučinění. Důvod může být reakce na bezmoc, šikanu, neřešený problém, psychické a patologické změny v chování nebo jen pocit udělat něco výjimečného (Hrinko, 2023).

Vzorový profil aktivního střelce neexistuje, predikce je v podstatě nemožná, a tudíž skutek nelze však odhalit.

Aktivní střelce můžeme rozdělit z několika hledisek

- střelci z frustrace,
- střelci z fanatismu,
- střelci kultovního rázu,
- střelci s duševní poruchou,
- masoví a sérioví vrazi (Čírtková, 2015).

2.3.3 Příklady útoků ve školských zařízeních v ČR

Přes veškerá zajištění bezpečnosti ve školských zařízeních, jak cestou bezpečnostních zajištění z hlediska technického nebo personálního došlo v České republice k několika útokům ve školských zařízeních. K prvnímu zaznamenanému útoku, který končil smrtí, došlo v roce 2014 ve škole ve Žďáru na Sázavou, kdy psychicky narušená žena se v ranních hodinách dostala do budovy školy zároveň se studenty, co přicházely na výuku. Usmrtila 2 studenty a zranila policejního vyjednavče.

V roce 2015 ministerstvo školství připravilo projekt Minimální standard bezpečnosti, součástí tohoto projektu je předcházet, efektivně reagovat a v neposlední řadě vyhodnocovat mimořádnou událost (Švancar, 2024).

24. října 2002 – Vodňany, žák 16 let napadl učitelku,

8. prosince 2003 – Hradec Králové, psychicky nemocný student napadl pedagoga,

1. března 2004 – Svitavy, student 16 let, pobodal pedagoga,

Březen 2009 – Nový Bydžov, student 17 let plánoval útok na spolužáky,

26. září 2011 – Chomutov, student 17 let napadl sekretářku,

Říjen 2011 – Brno, polský student plánoval zapálení vysoké školy a vraždy pedagogů,

22. května 2012 – Havířov-Šumbark, žena pobodala vychovatelku přitom si vzala rukojmí,

29. října 2012 – Rakovník, student 14 let pobodal učitelku,

25. března 2014 – Králíky, studenti výchovného ústavu napadly vychovatele,

14. října 2014 – Žďár nad Sázavou, psychicky nemocná žena zabila dva studenty,

Září 2016 – Teplice, 19 student vyhržoval přes SMS vystřelením školy,

Listopad 2016 – Kralovice, student 15 let zaútočil airsoftovou zbraní na učitelku,

Červen 2017 – studen 15 let vyhržoval spolužákům,

8. února 2018 – Plzeň, student 21 let napadl studentku,
Prosinec 2018 – Dalovice, student 11 let zaútočil na stejně starého chlapce,
Červen 2021 – Příbram, student 12 let napadl spolužáka,
Říjen 2021 – Sedlčany, student 14 let napadl spolužáky,
Březen 2022 – Praha, student zaútočil mačetou na učitele (Význer, 2022); (Sladký a Břečka, 2022)
Prosinec 2023 – Praha, student 24 let, zaútočil zbraní na spolužáky FF UK (Janouš, 2023).

Jedná se o výčet událostí, které se podařily Policii ČR odhalit, a to i ve fázi přípravy. Některé nebyly zveřejněny z důvodu jejich včasného zabránění. Poslední útok na filozofické fakultě otevřel veřejnosti téma bezpečnosti školských zařízení a jejich nedostatků.

3 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH POJMŮ EVAKUACE

Cílem evakuačního procesu je zabezpečit, aby lidé nacházející se v budově zasažené mimořádnou událostí, často požárem, mohli opustit daný objekt a přemístit se na bezpečné místo. Pokud není jiná možnost, v objektu zůstanou a přemístí se do části, která není zasažena požárem, a to po dobu, která je nutná k zamezení šíření ohně. Tímto postupem lze zajistit to, že osoby nebudou vystaveny žádnému riziku pro život a zdraví (Vysoké učení technické v Brně, 2016).

Na plnění úkolu v oblasti evakuace se podílí rada orgánů (řízení evakuace) právními normami a nařízeními. Na samotné realizaci evakuace se podílejí výkonné složky (včetně armády) (Hradil et al., 2018).

Pojem evakuace je běžně skloňován v médiích v souvislosti zejména požární ochrany, tak i v oblasti ochrany obyvatelstva. V oblasti ochrany obyvatelstva se jedná o dlouhodobější proces a v oblasti požární ochrany je tento proces kratšího charakteru.

Další z definic, která je mnohem širší ve své podstatě je zabezpečení přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, strojů a materiálu z výroby a přemístění nebezpečných látek mimo místa mimořádné události (Doležel et al., 2014).

Pojem invakuace se opak pojmu evakuace. Při evakuaci dochází k opuštění objektu, který je zasažen mimořádnou událostí. Při invakuaci dochází tedy k přemístění osob v případě nebezpečí dovnitř objektu. V české legislativě není tento termín zakotven, avšak je doporučován zejména v souvislosti, kdy hrozí nebezpečí mimo objekty či budovy. Při invakuaci může dojít i k uzamčení objektu (lockdown) a to v případě útoku aktivního střelce nebo útoku nebezpečného zvířete, do doby, než záchranné složky rozhodnou jinak (Bezpečnost práce, 2023).

3.1 Evakuace

Evakuací se rozumí podle § 12 odst. 1) Vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě provádění úkolů ochrany obyvatelstva „*přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí.*“ (Česko, 2002)

Evakuaci lze rozdělit podle různých kritérií, a to z hlediska časového, způsobu realizace a rozsahu opatření.

Z hlediska časového.

- **Krátkodobá** – v případě hrozby mimořádné události nebo krizové situace nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova. Pro evakuované se nezabezpečuje náhradní ubytování, opatření je spíše omezeného rozsahu, tedy pouze zásobování teplými nápoji a poskytnutí tepelného komfortu.
- **Dlouhodobá** – v případě hrozby mimořádné události nebo krizové situace vyžaduje dlouhodobý pobyt mimo místo trvalého pobytu (déle než 24 hodin). Pro evakuované se zabezpečuje nouzové ubytování k zajištění přežití (Holec, 2021)

Z hlediska způsobu realizace.

- **Přímá** – provádí se bez předchozího ukrytí osob
- **S ukrytím** – provádí se ukrytí evakuovaných osob a po opadnutí prvotního nebezpečí se dokončuje evakuace.
- **Samovolná** – obyvatelstvo jedná podle svého vlastního uvážení a proces evakuace není řízen. Toto může mít za následek nepřehlednost situace, která se může projevit i možnými dalšími ztrátami na lidských životech, zdraví a majetku.
- **Řízená** – proces evakuace je koordinovaně řízen odpovědnými pracovníky a orgány pověřenými jejím řízením. Evakuované osoby se přemísťují s využitím své dostupné techniky, dopravními prostředky nebo pěšky po předem určených trasách. (Kratochvílová, Kratochvílová ml. a Folwarczny, 2013) (Holec, 2021)

Z hlediska rozsahu.

- **Objektová** – zahrnuje evakuaci osob v malém počtu obytných budov, administrativních budov, technologických provozů nebo jiných objektů.
- **Plošná** – zahrnuje evakuaci z větších částí urbanistického celku, nebo většího území, kdy jsou evakuovány všechny osoby, které jsou ohroženy mimořádnou událostí. Výjimku mají osoby, které se podílejí na záchranných, evakuačních a jiných činnostech (Holec, 2021) (Folwarczny a Pokorný, 2021)

3.1.1 Stanovení doby evakuace

Při stanovení doby evakuace musíme vycházet z celé řady výpočtů, které nám mohou být nápomocny v určení časových intervalů.

- Doba dostupná pro evakuaci (ASET) – tuto dobu představuje časový interval, po kterém panují v místě evakuace přijatelné podmínky.
- Doba potřebná pro evakuaci (RSET) – tato doba je složena z několika dílčích časových intervalů.

$$RSET \leq ASET$$

$$RSET = t_d + t_v + t_r + t_z + t_u$$

Tabulka 1 Popis doby evakuace (zdroj: (Folwarczny, 2021))

t_d doba od vzniku detekce požáru [min],
t_v doba od detekce požáru do vyhlášení evakuace [min],
t_r doba od vyhlášení evakuace do rozhodnutí osob k jejímu zahájení [min],
t_z doba od rozhodnutí k zahájení evakuace do vlastního zahájení evakuace [min],
t_u předpokládaná doba evakuace [min]

3.2 Plánování evakuace

Plánování evakuace je proces přípravy nezbytných opatření k provedení evakuace, který má za cíl dosáhnout efektivní spolupráce všech zúčastněných a má za úkol povést účinné řízení evakuace. Vychází z vyhodnocení analýzy rizik území, časového působení, demografických podmínek ohroženého území apod. Při plánování je důležité vycházet z existujících závislostí a rozsahem opatření, které je nutno provést (Kratochvílová, Kratochvílová ml. a Folwarczny, 2013).

Plánování evakuace je zakotveno v několika právních dokumentech, zejména v nařízení vlády č. 462/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (Kolektiv autorů, 2015). Toto nařízení upravuje způsob a náležitosti a způsob zpracování plánu krizové připravenosti a to v § 17 výše uvedeného nařízení (Česko, 2000).

Dalším legislativním dokumentem, který plánuje evakuaci je Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě provádění úkolů ochrany obyvatelstva a to zejména § 17 odst. 3), který přednostně plánuje evakuaci pro následující skupiny obyvatelstva:

- a) děti do 15 let,
- b) pacienty ve zdravotnických zařízeních,
- c) osoby umístěné v sociálních zařízeních,
- d) osoby zdravotně postižené,
- e) doprovod výše uvedených osob.

V § 12 odst. 4) písm. a) až c) vyhlášky č. 380/2002 Sb., se evakuace plánuje:

„pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu, zvláštnosti evakuace v rámci povodňové ochrany.“

„ze zón havarijního plánování jaderných zařízení nebo pracovišť s velmi významnými zdroji ionizujícího záření,“

„ze zón havarijního plánování objektů nebo zařízení nebezpečnými chemickými látkami, při hrozbě možného ozbrojeného konfliktu z území vyčleněného pro potřeby operační přípravy, předpokládané bojové činnosti a dalších zájmových prostorů ozbrojených sil“ (Česko, 2002).

3.3 Vlivy působící při evakuaci osob

Na situaci, která je psychicky náročná působí na každého jedince nepřehledné množství vedlejších činitelů. Do těchto činitelů můžeme zařadit tyto psychologické aspekty.

Psychický stav – je to jeden ze základních činitelů, který dokáže ovlivnit evakuaci osob. Záleží na okolnostech vzniku mimořádné události, například v případě požáru se schopnost pohybovat k požáru a tím uniknout do bezpečí se stává problémovou. Osoba se může rozhodnout setrvat na místě a čekat na záchranu. Pokud se tak rozhodne musí zhodnotit všechny podmínky setrvání. V opačném případě se rozhodne zbytečně riskovat průchodem nebezpečného prostředí a nadýchá se zplodin hoření. Pokud osoby nemají pocit záchrany vzniká u nich panika a strach. Panické jednání vzniká při evakuaci, kdy proud lidí se náhle zastaví (Folwarczny a Pokorný, 2021).

Fyzický stav – tento stav má značný vliv na průběh evakuace. Osoby ve středním věku (20-40 let), jsou fyzicky nejjednodušší pro evakuaci. Se zvyšujícím věkem se i zvyšuje obtížnost pohybu. Mladší osoby (do 20 let) mají tendenci podceňovat možná rizika a bagatelizovat možné nebezpečí (Folwarczny a Pokorný, 2021).

Druh výroby a provozu – v provozech, kde mají vliv na jejich charakter hořlavé látky je velká pravděpodobnost vzniku požáru. Látky se snadno šíří a každý požár vyžaduje okamžitou evakuaci.

Stavební řešení – toto řešení má výrazný vliv, a to především k vhodnosti umístění únikových cest. Tyto cesty musí být řádně označeny z hlediska viditelnosti a srozumitelnosti. Toto označení je klíčové pro psychiku evakuovaných z objektu.

Řešení v budoucnosti – s rozvojem vědy a techniky se design moderní architektury stává stále složitějším a rozsáhlejší. Účinná a bezpečná evakuace osob při požárech budov se proto stala středem zájmu výzkumu. Za tímto účelem se navrhuje vytvořit model řešení požární dynamické evakuační cesty s využitím technologie umělé inteligence. Za pomoci umělé inteligence lze vyvinout inteligentní evakuační systém, který pomocí inteligentního algoritmu rozumně naplánuje evakuační trasu, analyzuje strukturu budovy a informace o místě požáru tak, aby vedl dav k včasnému a efektivnímu útěku z místa požáru (Ťiang, 2019).

3.3.1 Evakuační zavazadlo

Jedná se o batoh, krosnu nebo kufr, který obsahuje věci pro přežití z důvodu evakuace na dobu delší než 24 hodin (Bezpečnost práce, 2019).

Obsah evakuačního zavazadla:

- osobní doklady, cennosti, peníze, smlouvy,
- léky a zdravotnické potřeby,
- trvanlivé potraviny, tekutiny
- toaletní a hygienické potřeby, základní potřeby denní potřeby,
- svítilna, náhradní baterie, zápalky, svíčky, zapalovač,
- mobilní telefon s nabíječkou, rozhlasový přijímač,

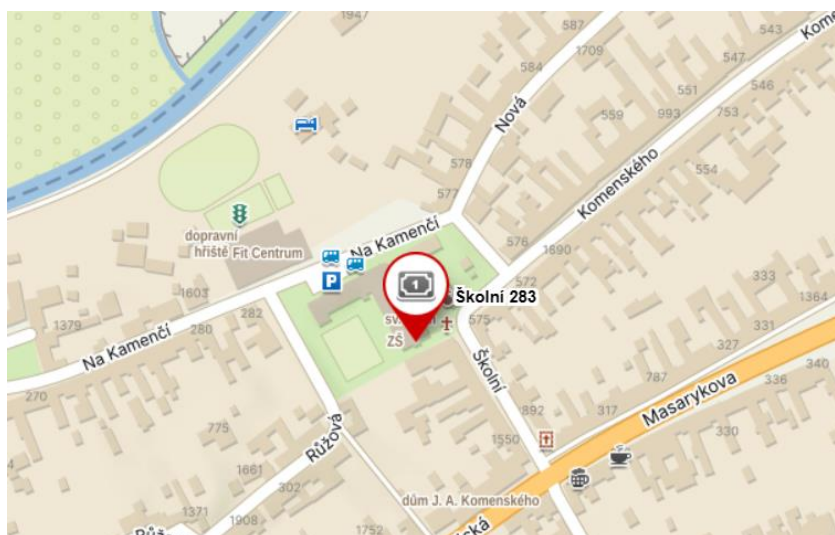
přikrývka, spací pytel, náhradní oblečení, knihy, drobné hračky (Záchranný kruh, 2018).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘIPRAVENOST VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola (dále jen „ZŠ“) se nachází na okrese Hodonín ve městě Strážnice na ulici Školní. Celý areál školy je situován v klidné a bezpečné části města a jen kousek od centra. Ve městě Strážnici působí ještě jedna základní škola a pro lepší rozlišení školy se užívá místní název „Čápvka“ a to díky každoročnímu hnízdění čápů bílých na střeše školy.

Dle registrace se jedná o školní zařízení, které je vedeno jako příspěvková organizace podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, což znamená, že existenci školy je součástí organizační složky kraje nebo obce. Činnost školy a její výdaje tedy zajišťuje obec. Škola dále zajišťuje vzdělání pro obce Petrov a Sudoměřice. I když školský zákon stanoví obvody a spádovost na svém území, z důvodu existence dvou základních škol ve městě Strážnice nemusí být spádovost dodržena.

Obrázek 2 Mapový náhled na objekt školy (zdroj: mapy.cz)

Základní škola Strážnice poskytuje základní vzdělání v primárním a nižším sekundárním vzdělání v trvání devíti letů povinné školní docházky. Rozdělení je na první stupeň (1. – 5. ročník) a druhý stupeň (6. – 9. ročník). Počet žáků školy je 278. V rámci stravování je součástí budovy školní jídelna, která poskytuje stravu žákům, pedagogům, zaměstnancům a jiným strážníkům. Součástí školy je i školní družina, která má kapacitu 60 žáků.

V současné době je ve vedení školy ředitelka Mgr. Blanka Jančíková, která má pod sebou zástupkyni Mgr. Jana Janošková. Pedagogických pracovníků na 1. stupni má základní škola celkem 10, nepedagogických pracovníků celkem 6. Na 2. stupni je celkem 15 pedagogických

pracovníků. Školní jídelna má celkem 8 pracovníků, do toho počtu je započítána i vedoucí školní kuchyně.

Pro přehlednější počet všech pracovníků a žáků jednotlivých stupňů vzdělávání je uveden přehledně v tabulce níže.

Počet žáků a zaměstnanců ZŠ Strážnice			
Třída	Počet žáků/pracovníků	Chlapci	Dívky
1. ročník	21	12	9
2. ročník	23	13	10
3. ročník	32	20	12
4. ročník	43	27	16
5. ročník	21	13	8
6. ročník	46	28	18
7. ročník	38	26	12
8. ročník	26	15	11
9. ročník	45	31	14
Pedagogický pracovník	25		
Nepedagogický pracovník	11		

Obrázek 3 Počet žáků ZŠ (zdroj: vlastní)

4.1 Charakteristika budovy a její umístění

Historie budovy základní školy sahá až do roku 1886, kdy byla zahájena stavba. Novostavba školy se dočkala otevření v roce 1913 a do roku 1953 fungovala jen hlavní budova. Pro větší technické požadavky došlo v roce 1972 k modernizaci školy a byla provedena přístavba ke stávající hlavní budově. Vznikl tedy areál ve tvaru obdélníka, kdy samotná budova byla vytvořena ve tvaru písmena L. Do roku 1988 byly práce na modernizaci školy dokončeny, od téhož roku jsou v jednotlivých časových intervalech prováděny stavební úpravy, které jsou nezbytné k další modernizaci školy (ZŠ Strážnice, 2012).

Objekt základní školy se skládá ze tří budov, a to samostatné hlavní budovy, přilehlé budovy sloužící k výuce praktických předmětů a dále samostatně stojící tělocvičny.

Hlavní budova se skládá z prvního nadzemního podlaží, dvou pater nadzemního podlaží a suterénního přízemí. Hlavní budova má celkem tři možnosti vstupu a výstupu z budovy. Přilehlá budova, která slouží k výuce praktických předmětů je řešena jako přízemní s vlastním vchodem z venku. Samostatně stojící tělocvična je přízemní budova, která má dva čelní vstupy a zadní východ.

Umístění budovy je v přilehlých ulicích Školní, Na Kamenčí a Růžová. V blízkost školy vede frekventovaná silnice č. I/55 (Uherské Hradiště – Břeclav). V ulici Na Kamenčí, z druhé strany školní budovy, je zřízena autobusová zastávka „Strážnice, škola“ pro linky 931 Veselí nad Moravou – Strážnice. Dále linka 911 Hodonín – Veselí nad Moravou a linka 920 Radějov – Strážnice. Všechny linky dojíždí na zastávku „Strážnice škola“ v časech v rozmezí od 7:20 – 7:38 hodin. Všichni žáci, kteří využívají k dopravě do školy autobusovou dopravu, vcházejí do budovy školy zadní vstupní brankou a přecházejí podél budovy k hlavnímu vchodu do školy.

Pro lepší znázornění a dokreslení je použita letecká fotografie, kde jsou vyznačeny jednotlivé části školního areálu.

Obrázek 4 Letecký snímek budovy ZŠ (zdroj: ZŠ Strážnice)

1. Hlavní budova základní školy.
 2. Přilehlá budova tělocvičny.
 3. Budova praktického výcviku.
 4. Oplocený vnitroblok budovy sloužící jako hřiště.
- Hlavní vchod do budovy sloužící pro žáky a zaměstnance.
- Vchod do budovy pro zaměstnance kuchyně.
- Hlavní uzávěr plynu.

4.1.1 Rozložení jednotlivých pater hlavní budovy

Stavební řešení budovy odpovídá moderním standardům. Ve sklepní části budovy se nachází 4 učebny školní družiny a učebna sloužící k výuce vaření, která je vybavena kuchyňskými spotřebiči.

V přízemí budovy, v levé části od vstupních dveří, se nacházejí šatny pro žáky a prostor, který slouží k odpočinku během přestávky. V pravé části, od vchodových dveří se nachází ředitelna, dvě třídy žáků prvního ročníku a školní jídelna s kuchyní.

V prvním patře se nacházejí kmenové třídy jednotlivých ročníků, kabinety pedagogických pracovníků a sborovna s kanceláří zástupkyně školy.

V druhém patře se nacházejí kmenové třídy jednotlivých ročníků, učebny fyziky, chemie, přírodopisu a jednotlivé kabinety pedagogických pracovníků.

4.2 Bezpečnostní opatření v současné době

Areál základní školy je částečně oddělen zděným plotem výšky 2 metry. Z ulice Na Kamenčí je pro vstup do areálu zřízena dvojitá kovová branka se svislými příčkami. Hlavní vstup do areálu školy je zabezpečen z ulice Školní, a to pojezdovou bránou, která slouží pro vjezd do vnitřní části areálu. Tento vjezd využívají pouze pro zásobování školní jídelny, jinak je vjezd do areálu zakázán. Pojezdová brána do areálu školy funguje pro zásobování na tlačítkový zvonek a je uzavíratelná přes dálkové ovládání. Kontrola pojezdové brány probíhá fyzicky, protože na bráně není instalován kamerový systém ani určený pracovník, který by zaznamenával vjezd do areálu školy. Vedle pojezdové brány je vstupní branka, která je opatřena z venkovní strany kulatou klikou. Tato branka slouží pro hlavní vstup do areálu.

První vstupní dveře do budovy, jsou učený pracovníkům školní kuchyně a ostatním zaměstnancům. Vstup těmito dveřmi do budovy je zajištěn elektronickým zámekem a zvonkem s mikrofonom na kancelář vedoucí školní kuchyně. Vstup je po celou dobu výuky zabezpečen proti nedovolenému vniknutí.

Další vstupní dveře do budovy základní školy se nachází v části budovy, uprostřed pomyslného leteckého náhledu ve tvaru písmena L. Tento vstup slouží žákům, pedagogickým zaměstnancům pro hlavní vstup do budovy. K hlavním vstupním dveřím se vstupuje ze schodiště, kdy v pravé části vstupu je vytvořen bezbariérový vstup pro žáky s individuálními potřebami (pozn.: do dnešní doby, zde nestuduje takový žák). Dveře jsou od 07:00 do 08:00 hodin otevřeny bez omezení. Se začátkem vyučování, pracovnice školy

tyto dveře uzavírá a jsou funkční pouze na vstupní elektronický zvonek s mikrofonom. Na zvonku je uvedeno několik oddělení školy (např.: Školní družina 1,2,3, kancelář ředitele, ředitelna). Nad vstupním elektronickým zvonkem se nachází monitorovací kamera, která zaznamenává vstup pouze na pohyb, avšak nepracuje v on-line režimu.

Další vstup do budovy je umožněn z ulice Na Kamenčí. Tento vstup je využíván pro zaměstnance školy, kteří přijíždí do školy a parkují na vyhrazeném parkovišti ze zadní části budovy. Z této ulice je vstup do areálu řešen brankou, která je otevřena po celý den a slouží k přesunu jak dojíždějících žáků do školy, tak žáků v průběhu vyučování, kteří se touto cestou přesunují do tělocvičny.

V době od 07:40 – do 08:00 hodin stojí v prostoru za dveřmi pracovník školy (školník), který monitoruje vstup žáků do budovy a zamezuje vstupu neoprávněných osob. Vzhledem k tomu, kolik žáků vstupuje do budovy, je pravděpodobnost vstupu cizího žáka vysoká. V případě žáka, který se dostavil později na vyučování z různého důvodu, tento žák zazvoní na zvonek, nahlásí své jméno do mikrofону a je vpuštěn do budovy. To, jestli žák vchází do budovy samostatně nebo v doprovodu jiné osoby se neověřuje. Je tedy zřejmé, že tento vstup hraje klíčovou roli v zabezpečení objektu před neoprávněným vstupem do budovy.

Obrázek 5 Vchod pro zaměstnance školní jídelny (zdroj: vlastní)

Obrázek 6 Hlavní vstup do budovy (zdroj: vlastní)

4.2.1 Možná požární rizika školského objektu

Příčinou možného vzniku mimořádné události v uvedeném školním objektu může být požár. Ten může vzniknout z nedbalosti, technickou závadou, působením přírodních vlivů nebo úmyslným jednáním. Z pohledu školského zařízení se tedy může jednat o požár v uzavřených prostorech s koncentrací většího počtu osob. Tyto osoby mohou být ohroženy požárem a s velkou pravděpodobností bude nařízena evakuace budovy.

Rizikovými místy v uvedeném školním objektu mohou být jednotlivé odborné učebny (učebna výpočetní techniky, chemie, fyziky), technické zázemí školy (kotelna, pracoviště školníka) nebo školní kuchyně. Nejvyšší riziko vzniku požáru je tedy školní kuchyně, která je součástí budovy školy. Její gastro vybavení odpovídá určeným normám na kvalitu, bezpečnost a pravidelný servis. Každý zaměstnanec školní kuchyně je tedy povinen hlásit jakékoliv technické závady na zařízení vedoucí školní kuchyně, která zajistí vypnutí zařízení a kontaktuje servis. Dále je potřeba, aby zaměstnanci, kteří vykonávají činnost v této kuchyni, byli řádně proškoleni z problematiky požární prevence a v případě vzniku požáru dokázali včas a bezpečně reagovat na vzniklou situaci. Pokud by byla neřízena evakuace budovy školy, tak tato evakuace se vztahuje i na uvedené pracovníky školní jídelny, kteří jsou povinni přijmout takové opatření, aby nezavdali další možnou příčinu vzniku požáru a neohrozili životy a zdraví osob. Tímto opatřením může být například vypnutí všech spotřebičů, zastavení přívodu plynu a elektrické energie a kontrola všech evakuovaných pracovníků. Výhodou školských zařízení je v jejich vybavení v souladu s požárními předpisy.

Pro přehled příčin vzniku požárů je vypracovaná tabulka.

Možné příčiny požárů ve školském zařízení		
Nedbalostní jednání	Technická závada	Úmyslné zapálení
Kouření	Vada na elektroinstalační síti	Jednání žáka školy
Práce s otevřeným ohněm	Zahoření technickýc spotřebičů	Jednání druhé osoby
Nerespektování bezpečnostních předpisů	Technická závada v kotelně	
Přírodní vlivy - blesk	Zanedbaná nebo nesprávná údržba strojů	

Obrázek 7 Možné příčiny požáru v tabulce

4.2.2 Možná rizika školského objektu z pohledu měkkých cílů

Bezpečnostní situace z pohledu terorismu a extremismu se zhoršuje jak v Evropě, tak i v České republice. Přibývají násilné útoky, které směřují k jednomu cíli, a to je zranit velké množství lidí. Můžeme si vzpomenout na extremisticky motivovaný čin na romskou rodinu ve Vítkově (2009). Další takový útok, který neměl žádný prvek idealizace, se stal v Uherském Brodě (2015). Tyto útoky na měkké cíle tedy dopadají na nechráněná místa s velkým počtem osob.

Vybrané školské zařízení, díky jeho zranitelnosti, můžeme zařadit do měkkých cílů. Proto je nezbytné zařadit do bezpečnostního systému školy režimová a ochranná opatření před těmito útoky.

4.2.3 Možná rizika školského objektu z pohledu aktivního střelce

Problematika termínu aktivní střelec v implementaci na konkrétní školské zařízení složitá. Prioritní je posouzení varovných signálů chování u žáků, které mohou útok minimalizovat nebo úplně odvrátit. Mezi varovné signály u žáků můžeme vzít v úvahu motivaci útočnicka. Může se jednat o studenta, který je šikanovaný, žije v myšlenkových fantaziích, projevuje zájem o zbraně, na sociálních sítích sympatizuje s radikálními názory, čelí agresivnímu chování, zvyšuje svou absenci ve výuce nebo plánuje mstu na celou školu. Těchto signálů může být nespočet, proto je důležitá spolupráce žáků, pedagogických pracovníků, školních psychologů a vedení školy upozorňovat na tyto pozorovatelné změny.

V rámci prevence je potřeba s žáky komunikovat k tématu bezpečnosti dle věkových úrovní žáků, vést diskuzi o bezpečnosti a jeho systému nebo zřídit schránku důvěry (fyzicky, elektronicky nebo v jiné podobě).

Možná rizika školního objektu z pohledu aktivního střelce
Žáci/Studenti možné signály
Zhoršení prospěchu Absence ve výuce Změna ve vizáži Změna v oblékání Zranění, jizvy Konzumace alkoholu a psychotropních látek Chování na sociálních sítích pod založenou jinou anonymitou Nezařaditelnost do kolektivu Změna zájmů a kamarádů Šikana Hraní počítačových her se strategickou tematikou Špatný zdravotní stav jedince

Obrázek 8 Signály z pohledu aktivního střelce (zdroj: vlastní)

4.3 Technické vybavení v rámci požární ochrany

Areál školy je monitorován při vstupu do areálu a jednotlivé vchody jsou zabezpečeny kamerovým systémem. Z hlediska požární bezpečnosti lze školu zařadit do kategorie s nízkým požárním nebezpečím.

4.3.1 Evakuační trasy

V budově se nacházejí tři únikové východy, kterými mohou být v případě evakuace použity k opuštění školní budovy.

Žáci, kteří jsou v suterénní části, kde se nachází školní družina, opouštějí prostory v případě evakuace po schodech nahoru k hlavním dveřím naproti schodiště. Žáci prvních a druhých ročníků opouštějí budovu taktéž hlavním východem, mohou ale použít i východ od hlavní vstupní brány, sloužící zaměstnancům. Žáci prvního a druhého nadzemního podlaží z levého i pravého křídla se vakuují stejným schodištěm a vycházejí stejnými hlavními dveřmi. V rámci evakuace se tedy počítá pro všechny patra s hlavním schodištěm a hlavním východem do budovy.

Školní kuchyně má k evakuaci k dispozici dva východy, a to východ od zásobovací rampy nebo východ pro vstup zaměstnanců od hlavní vstupní brány do areálu.

Tabulka 2 Evakuace dle pater (zdroj: vlastní)

Suterénní část	1. nadzemní podlaží	2. nadzemní podlaží	Školní kuchyně
Schodiště ↑	Schodiště ↓	Schodiště ↓	Východ od nákl. rampy
Hlavní východ	Hlavní východ	Hlavní východ	Východ od vstupní brány

4.3.2 Rozložení hasících prostředků v budově

Hasící prostředky jsou rozloženy v celé budově a to následovně. V každém patře školy a školní kuchyni se nacházejí hydranty a hasičské přenosné přístroje.

V suterénní části se nacházejí tři hasičské přenosné přístroje (dále jen „PHP“). Ty jsou umístěny na chodbě u plynové kotelny, jeden PHP je umístěn u výukové učebny kroužku vaření.

V 1. NP se nacházejí tři PHP a jeden hydrant. Hydrant se nachází v levém křídle patra na rohu pokračující chodby. Naproti hydrantu jsou umístěny dva PHP, jeden PHP je umístěn v pravém křídle patra v čele u učebny výpočetní techniky.

V 2. NP se nacházejí tři PHP a jeden hydrant. Umístění těchto přístrojů je stejné jako v 1. NP.

Ve školní kuchyni se nacházejí čtyři PHP, tři jsou umístěny v zázemí pro personál kuchyně, jeden je umístěn v prostoru školní jídelny na zdi.

Další zdroj prostředků při hašení v případě požáru se v objektu školy nenachází.

4.4 Dokumentace školy v rámci požární ochrany

Základní škola spadá do kategorie objektu bez zvýšeného požárního nebezpečí. V rámci požární bezpečnosti je i dokumentace požární ochrany, která se skládá:

- požární poplachové směrnice,
- traumatologický plán,
- evakuačního plánu,
- školení zaměstnanců v oblasti požární ochrany.

4.4.1 Požárně poplachová směrnice

Je součástí dokumentace požární ochrany a vymezuje jednotlivé činnosti v případě požáru nebo jiné mimořádné události. Požární poplachová směrnice musí obsahovat postup v případě požáru, důležitá telefonní čísla v případě požáru a musí být viditelně vyvěšena a trvale přístupná pro všechny osoby.

Náležitosti směrnice základní školy:

- v první části: kdo zpozoruje požár, hlásí událost neprodleně řediteli školy, zástupci ředitele nebo v kanceláři školy. Je-li požár v první fázi hasí požár sám s použitím hasicích přístrojů nebo hydrantu.
- ve druhé části jsou stanoveny úkoly při evakuaci žáků, vymezeny jednotlivé činnosti a odpovědnost zaměstnanců školy za jejich činnosti,
- ve třetí části jsou stanoveny způsoby vyhlášení požárního poplachu („HOŘÍ“, zvukový signál, školní rozhlas, určená spojka).
- ve čtvrté části jsou stanoveny pokyny pro řídicího evakuace žáků na místě evakuace a po evakuaci kontrola objektu,
- v páté části jsou uvedena důležitá telefonní čísla:
 - 150 Hasičský záchranný sbor
 - 158 Policie
 - 155 Zdravotnická záchranná služba
 - 112 Jednotné evropské číslo tísňového volání

4.4.2 První pomoc prostřednictvím traumatologických plánů

Traumatologický plán školy je součástí organizačního řádu školy, zpracovaný je v souladu se směrnicí Ministerstva zdravotnictví. Součástí zpracování jsou zásady a organizace při poskytnutí první pomoci ve škole. Dále rozmístění, označení a vybavení lékárniček první pomoci.¹ V souvislosti s poskytnutí první pomoci musí být vedena kniha úrazů.²

¹ Umístění lékárniček první pomoci upravuje zákon č. 309/2006 Sb., §2 odst. 1 písm. f) každé pracoviště musí mít „prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybavena prostředky pro přivolání poskytovatele zdravotnické záchranné služby“.

² Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., § 1 „zaměstnavatel vede evidenci v knize úrazů tak, aby obsahovala všechny údaje potřebné pro sepsání záznamu o úrazu.“

Do knihy úrazů se zapisují následující údaje:

- den, čas, konkrétní místo úrazu,
- jméno a příjmení žáka,
- způsob, jakým došlo k úrazu,
- popis zranění a určení konkrétní části těla,
- kdo a jakým způsobem provedl ošetření.

Všechny úrazy, které se stanou ve škole, musí být oznámeny pedagogům.

Umístění a vybavení lékárniček má ve škole na starost vyškolený pracovník – zdravotník školy, který je proškolen v zásadách a způsobu poskytnutí první pomoci. Tímto školením procházejí i všichni pracovníci školy bez rozdílu jejich pracovních pozic. Je tedy zřejmé, že první pomoc mohou poskytnout všichni pracovníci školy. Za kontrolu a expiraci lékárničky odpovídá zdravotník školy a 1x za půl roku je povinen provést kontrolu vybavení.

Umístění lékárničky první pomoci je ve sborovně v 1. NP, v kabinetu v 2 NP, v školní kuchyni a kanceláři školy v přízemí.

Traumaplán dále obsahuje zpracované základní zásady první pomoci:

- stabilizovaná poloha,
- umělé dýchání,
- nepřímá srdeční masáž,
- šokové stavy,
- opatření proti šokovým stavům,
- úraz elektrickým proudem,
- popálení, poleptání a opaření,
- krvácející a ohrožující stavy,
- zlomeniny,
- otravy nebo zasažení chemikáliemi,
- alergické a astmatické stavy.

4.4.3 Evakuační plán školského zařízení

Evakuační plán je základní dokument, který definuje opatření a pokyny pro postup v případě mimořádné události. Jeho cílem je minimalizovat riziko ztrát na životech žáků a zajistit bezpečnou evakuaci žáků z objektu nebo zasaženého prostoru. Rozlišujeme i pojem požární evakuační plán, kdy rozdíl spočívá v požadavcích a účelu zpracování, avšak je to prakticky stejný dokument.³

Evakuační plán je rozdělen na jednotlivé nadzemní podlaží školy. Jakmile dojde k pokynu hromadnému opuštění školy, žáci se shromáždí ve třídách, ve kterých se právě nacházejí a po seřazení a určení počtu vycházejí ze tříd. Jejich osobní věci zůstávají ve třídách. Pokud vychází více tříd žáků po společné chodbě v rámci přehlednosti situace dávají žáci se vzdálenějších tříd přednost ostatním žákům, aby nedocházelo k chaotickému přesunu. V prostotu společného schodiště je dobré dodržovat střídavé pravidlo sestupování. Na schodišti se k žákům druhého patra přidávají postupně i žáci prvního patra. K těmto žákům se přidávají i žáci ze suterénního patra a všichni se setkávají v hlavním východě školy. Pro lepší přehlednost je dobré uchopení a držení se za rameno. Všichni žáci odchází na shromaždiště, kde dochází k opakované fyzické kontrole ze strany pedagogů dle třídní knihy.

Zaměstnanci školní kuchyně vycházejí z budovy po provedeném nezbytném opatření bočním východem kuchyně na místo shromaždiště, kontrolu provede vedoucí jídelny.

4.4.4 Školení zaměstnanců v oblasti požární ochrany

Školení zaměstnanců školy je povinné pro všechny. Obsahem školení jsou směrnice, nařízení, doporučení v rámci požární bezpečnosti.⁴ Zaměstnavatel má povinnost zajistit základní školení zaměstnanců v právních předpisech týkající se požární ochrany. Školení by mělo být konkrétní k činnosti a výkonu práce. Mělo by stanovovat možná rizika požáru v objektech a mělo by být v pravidelných lhůtách, tedy 1x za 2 roky. Školení by měla provádět odborně způsobilá osoba a zaměstnanci školy, by měli vnímat konkrétní možná rizika daného objektu. Forma školení může mít i podobu e-learningového formátu.

³ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, § 15.

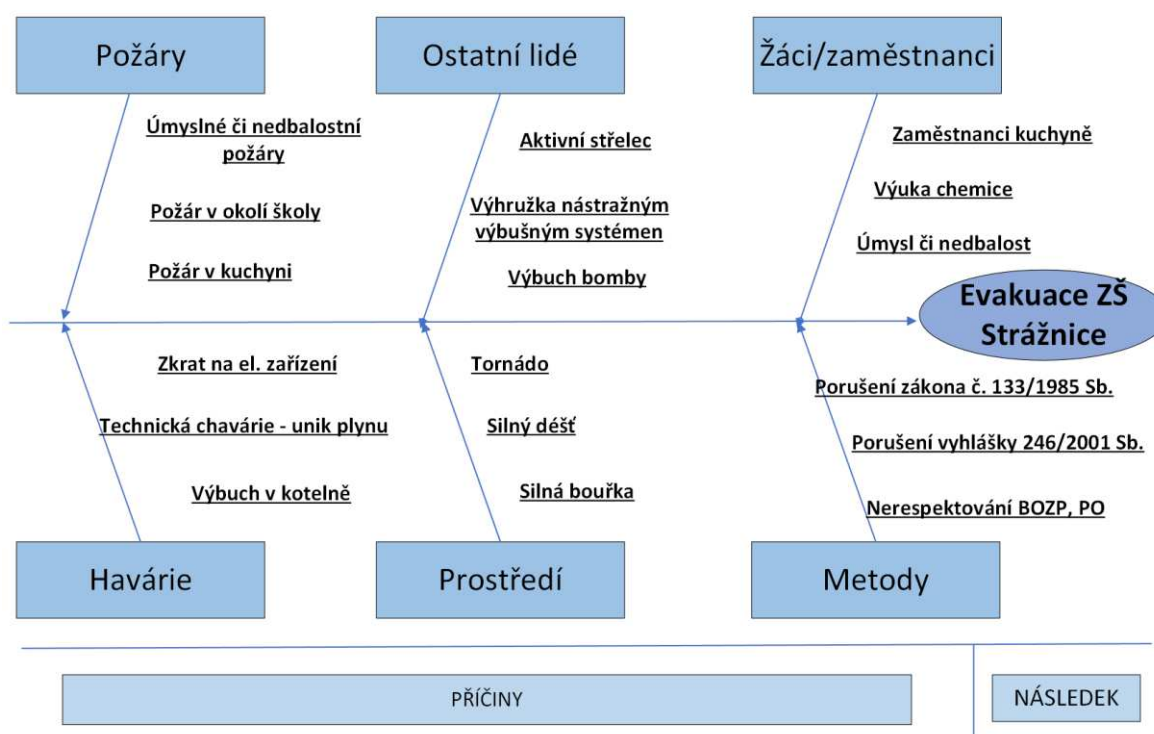
Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, § 33.

⁴ Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, § 23.

5 VYUŽITÍ VYBRANÝCH METOD K POSOUZENÍ RIZIK EVAKUACE

Pro posouzení všech možných rizik, která mohou nastat v budově základní školy při evakuaci, byla vybrána jako nejvhodnější metoda Diagram příčin a následků – Ishikawa diagram (Diagram rybí kosti). Dále byla využita metoda Kontrolní seznam (check list), která se nejlépe hodila při evakuaci pracovníků školní kuchyně pro jejich možné opomenutí důležitých činností při odchodu.

5.1 Využití Diagramu příčin a následků – Ishikawa diagram

Obrázek 9 Ishikawa diagram (zdroj: vlastní)

V rámci posouzení všech možných rizik, která mohou nastat na základní škole byly vybrány okolnosti, které by mohly vyvolat mimořádnou událost a tím aktivovat společný zásah všech složek integrovaného záchranného systému. K posouzení všech možných rizik, byly vybrány jen ty rizika, které by následně mohly zapříčinit škody na zdraví, životech a majetku všech dotčených v budově základní školy. Konkrétní příčiny, které byly vybrány pro posouzení rizika, by měly za následek evakuaci základní školy. V případě, že by se jednalo o příčinu, která byla ukončena v první fázi, evakuace by se neuskutečnila.

Pro posouzení metody byly vybrány tyto příčinné okolnosti.

Požár:

- úmyslný či nedbalostní,
- v blízkém okolí školního objektu,
- ve školní kuchyni.

Ostatní lidé:

- aktivní střelec,
- anonymní výhružka nástražným výbušným systémem,
- výbuch nastražené bomby.

Žáci/zaměstnanci:

- pracovníci školní kuchyně,
- pedagogové při výuce odborných předmětů (chemie, fyzika),
- úmyslné či nedbalostní jednání žáků či zaměstnanců.

Havárie:

- zkrat na elektrickém zařízení,
- technická havárie – plyn,
- technický stav zařízení – výbuch v kotelně školy.

Prostředí:

- silná bouřka – následný el. výboj způsobující požár,
- tornádo – po jeho činnosti dochází k poškození budovy a technického zařízení,
- silný déšť – zatečení a poškození školní budovy.

Metody:

- porušení zákona č. 133/1985 Sb.,
- porušení vyhlášky č. 246/2001 Sb.,
- nerespektování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.2 Využití metody kontrolní seznam (checklist)

Kontrolní seznam, známý také jako Checklist představuje metodu systematického přezkoumávání, kdy se postupně prověřují a následně odškrtavají stanovené úkoly. Tato metoda se dá uplatnit při mimořádné události, která vznikne v školní jídelně základní školy. Pro sestavení kontrolního seznamu, byly stanoveny jednotlivé činnosti zaměstnanců, které umožňují rychlou kontrolu pracovního prostředí. Jednotlivé položky se odškrtavají, což zabraňuje opomenutí jejich činnosti v případě mimořádných událostí a zabránění dalších událostí (dominový efekt). Kontrolní seznam je tedy důležitým nástrojem na pracovišti z hlediska bezpečnosti.

Odovědný pracovník školní jídelny, by měl v rámci evakuace vycházet z tohoto kontrolního seznamu a pro případ evakuace jednotlivé činnosti označovat. Po evakuaci všech zaměstnanců školní kuchyně by tento seznam měl mít fyzicky u sebe a předložit jej veliteli zásahu na místě.

Do kontrolního seznamu byly naimplantovány systematicky tyto postupy v případě mimořádné události. Seznam se zaškrtavá sdělením ANO/NE/KDO. (Příloha č. 1)

- Zachovej klid a rozvahu, zhluboka se nadechni.
- Byl použit hasicí přístroj, hydrant nebo jiný způsob hašení?
- Odpojeno hlavní elektrické zařízení?
- Odpojeno hlavní plynové zařízení?
- Vyrozuměno vedení školy o požáru?
- Zvoláno „HOŘÍ“?
- Vyrozumění hasiči na čísle 150?
- Zjištěno, odkud vychází oheň?
- Byly vyneseny z objektu nějaké hořlavé plynové láhve?
- Zajištěna nezbytná opatření k evakuaci zaměstnanců kuchyně?
- Uvolněny všechny vstupy do kuchyně?
- Opustili školní jídelnu všichni zaměstnanci?
- Nenachází se v prostoru školní kuchyně další osoba?

- Provedla se fyzická kontrola zaměstnanců?

5.3 Dotazníkové šetření mezi žáky základní školy

Pro potřeby posouzení další metody zkoumání, byl vypracován dotazník pro žáky 2. stupně základní školy. Žáci 1. stupně vzdělávání nebyli v dotazníkovém šetření zahrnuti z důvodu základní informovanosti dané problematiky. Při tvorbě dotazníkového šetření byla zohledněna věcnost, složitost a pochopitelnost pro žáky. Otázky měly formát jednotného výběru nebo možnost několika odpovědí. Žáci v dotazníku měli vysvětlený postup označování odpovědi a bylo jim vysvětleno, že se jedná o anonymní dotazník, který slouží k podkladům pouze k bakalářské práci. Dotazníky byly poskytnuty žákům všech tříd 2. stupně pro lepší vzorek šetření. Zaměření otázek bylo z oblasti mimořádných událostí, integrovaného záchranného systému, vzniku požáru a evakuace. Žáci dotazníky vyplňovali v hodinách a ze strany vyučujících bylo zajištěno vyplnění a odevzdání dotazníků. Problematika pojmů žáky oslovila natolik, že po odevzdání dotazníku se vedla diskuze formou otázek žáků.

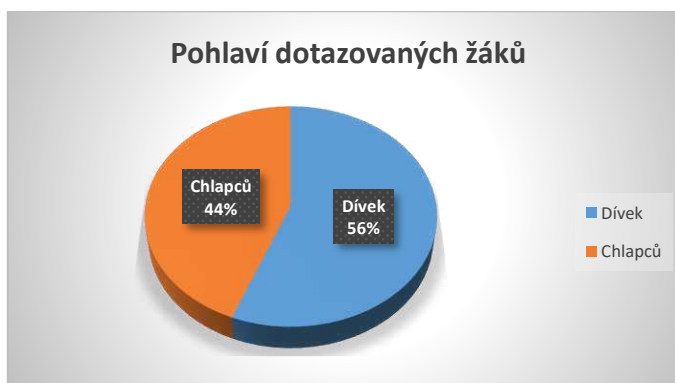
Celkově bylo vyplněno 100 ks dotazníku napříč jednotlivými ročníky základní školy. (Příloha č. 2)

5.3.1 Výsledky dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkového šetření jsou graficky zpracovány pomocí výsečových grafů. Celkem dotazníkové šetření obsahuje 18 otázek, kdy každá otázka je vyhodnocena jednotlivě a v procentovém vyjádření hodnoty.

- Otázka č. 1 – Jaké je pohlaví respondentů?

Graf 1 Pohlaví respondentů (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 2 – Setkal/a jsi se někdy s pojmem mimořádná událost?

Graf 2 Pojem mimořádná událost (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 3 – Zúčastnil/a jsi se nějaké přednášky týkající se mimořádné události?

Graf 3 Účast na přednášce (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 4 – Víš, jaké je tísňové číslo na hasiče?

Graf 4 Tísňové číslo na HZS (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 5 – Víš, jaké je tísňové číslo na Policii ČR?

Graf 5 Tísňové číslo na policii (zdroj: vlastní)

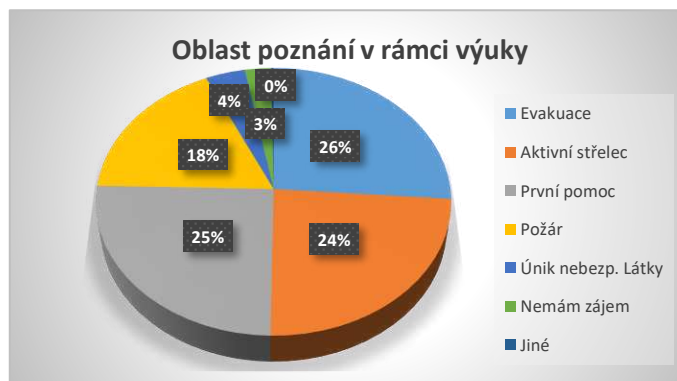
- Otázka č. 6 – Myslíš si, že máš znalosti, jak se chovat při mimořádné události?

Graf 6 Znalost chování při mimořádné události (zdroj: vlastní)

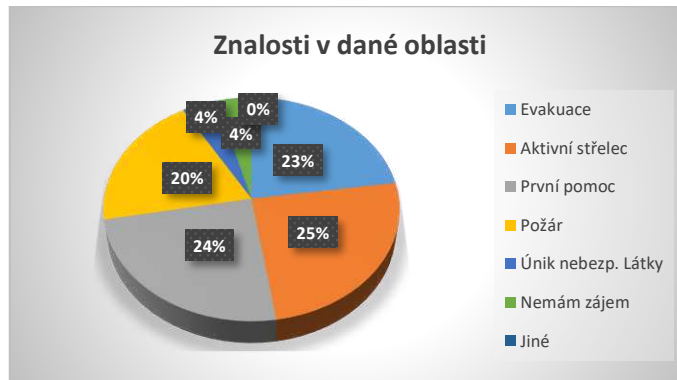
- Otázka č. 7 – Která oblast poznání, by tě zajímala v rámci školní hodiny?

Graf 7 Oblast zájmu výuky (zdroj: vlastní)

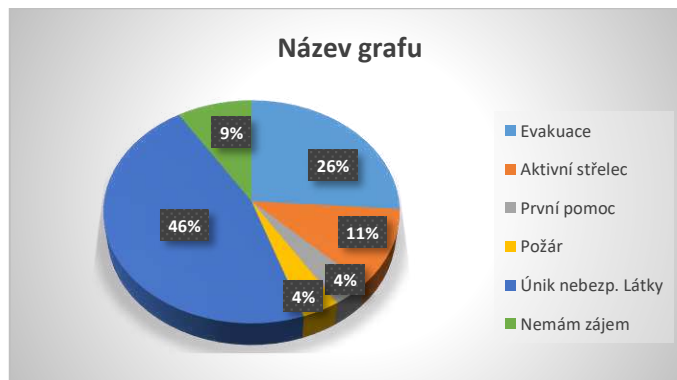
- Otázka č. 8–V které oblasti si myslíš, že máš znalosti?

Graf 8 Znalosti v oblasti (zdroj: vlastní)

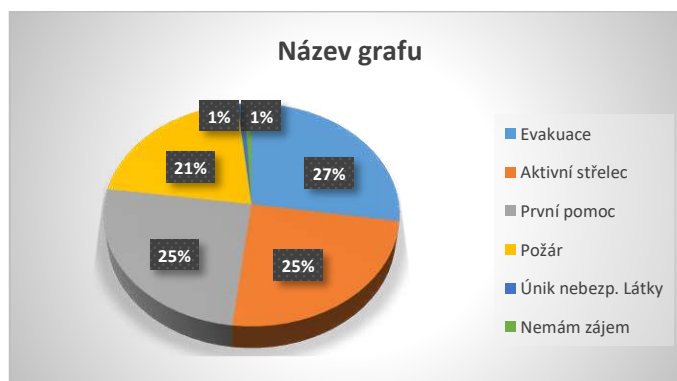
- Otázka č. 9 – Který pojem neznáš?

Graf 9 Neznalost pojmu (zdroj: vlastní)

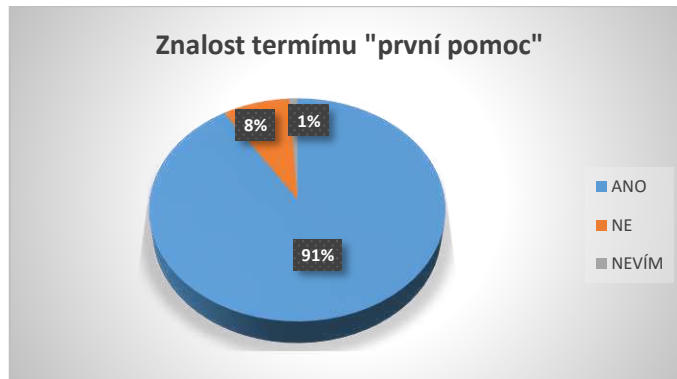
- Otázka č. 10 – Zajímáš se o některé uvedené pojmy?

Graf 10 Zájem o některé pojmy (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 11 – Znáš termín „první pomoc“?

Graf 11 Znalost první pomoci (zdroj: vlastní)

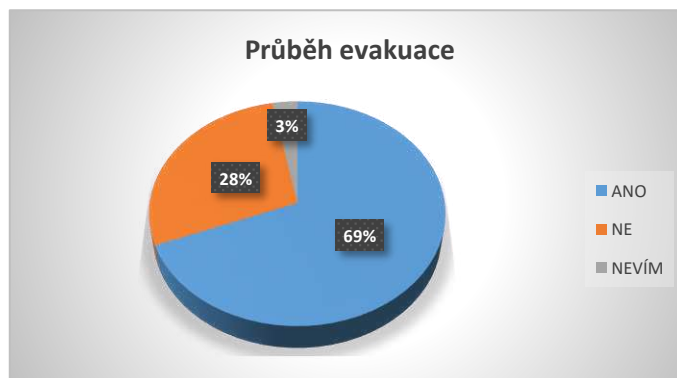
- Otázka č. 12 – Víš, jak se máš zachovat v případě požáru ve škole?

Graf 12 Reakce v případě požáru (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 13 – Víš, jak má probíhat evakuace školy?

Graf 13 Průběh evakuace (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 14 – Víš, kam se máš přesunout při evakuaci školy?

Graf 14 Místo přesunu při evakuaci (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 15 – Zažil jsi někdy evakuaci školy?

Graf 15 Zkušenost s evakuací školy (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 16 – Je podle tebe škola bezpečná?

Graf 16 Bezpečnost školy (zdroj: vlastní)

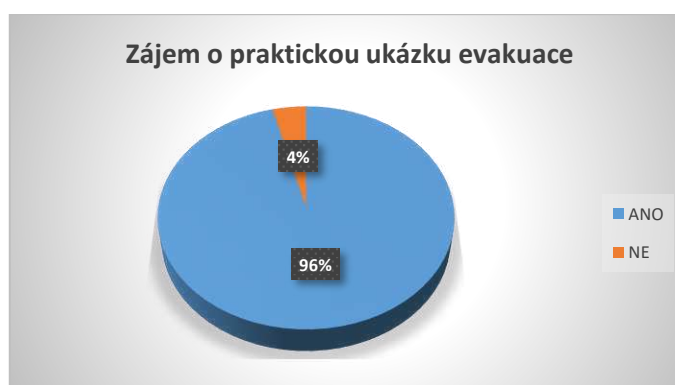
- Otázka č. 17 – Důvěřuješ učitelům v případě mimořádné události?

Graf 17 Důvěra učitelů při mimořádné události (zdroj: vlastní)

- Otázka č. 18 – Měl/a bys zájem o praktickou ukázkou evakuace?

Graf 18 Praktická ukázkou evakuace (zdroj: vlastní)

Závěrečné shrnutí dotazníkového šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo nashromáždit co nejvíce informací z oblasti ochrany obyvatelstva, mimořádné události a evakuace. Vzhledem k tomu, že přístup některých žáků vyšších ročníků byl spíše zábavného charakteru, i tak bylo možno tyto výsledky zpracovat. Celkově žáci, napříč třídami druhého stupně měli základní znalosti v problematice. Některé otázky nebylo možno položit konkrétněji vzhledem ke složitosti pojmů. Všichni žáci se shodli na tom, že téma evakuace a bezpečnosti ve škole by si zasloužilo i praktickou aplikaci. Součástí dotazníkového šetření měl být i praktický nácvik evakuace, ale z hlediska naplněných výukových plánů, nebylo možno evakuaci provést v žádném termínu. Vedením školy i společně s pedagogickým sborem bylo přislíbeno, že v rámci sportovního dne, bude provedena cvičná evakuace i s krátkou prezentací.

6 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Vzdělávání je součástí každé profese v různých oborech činnosti. U profese pedagogických pracovníků není tomu jinak. Základním řešením je příprava, ta hraje v přípravě na mimořádnou událost hlavní roli. Další rovina vzdělávání pedagogických pracovníků je oblast bezpečnosti a znalosti na mimořádné události. Takto získané znalosti lze použít v nespočetném množství různých situacích, se kterými se setkáváme v našich životech. Tyto znalosti, které pedagogové získají, mohou formou teoretických vědomostí přenášet na žáky v rámci třídnických hodin, výuky nebo jiných společných aktivit. Kde je teorie, by měla být i praxe, proto je důležité, aby vedení školského zařízení podnikalo aktivity spojené s praxí. Působení vlivu mimořádných událostí nemůžeme zastavit, či snížit jeho riziko výskytu, ale dokážeme tímto minimalizovat jejich dopady. Problematiku připravenosti na mimořádnou událost je třeba chápat, ale není třeba ji vytěšňovat nebo potlačovat. Tímto bychom jen problematiku prohlubovali.

6.1 Podpůrné materiály pro pedagogy

V rámci dalšího vzdělávání byly vybrány důležité dokumenty, materiály a odkazy vztahující se k dané problematice.

- Bílá kniha – Národní program rozvoje vzdělání.
- ČSN 73 4400 Manuál bezpečné školy
- www.ocmu.cz
- Ochrana člověka za mimořádných událostí (GŘ HZS)
- Výchova dětí v oblasti požární ochrany
- Výchova a prevence v oblasti požární ochrany
- Projekt Hasiči pro školy, Hasík, Chytré blondýnky radí, Svět záchranářů Karlovy Vary
- Asociace záchranný kruh
- Asociace bezpečná škola
- Projekt Policie České republiky Utíkej, schovej se, bojuj!
- Metodické doporučení v oblasti bezpečnosti a ochrany škol, školských zařízeních jako měkkých cílů.

- Metodický průvodce pro školy po tragické události na FF UK
- Škola a neštěstí: Jsme připraveni!

6.2 Návrh bezpečného řešení vstupu

Mezi možné návrhy bezpečného vstupu do budovy školy by byl kontrolovaný vstup. Každý žák by vlastnil čipovou kartu, kterou by přikládal při vstupu ke snímači čipových karet. Tento návrh v sobě skýtá i negativum, a to kvůli rozdílnému věku žáků a jejich menší zodpovědnosti. Vstup žáků do budovy by musel být stejně pověřeným pracovníkem kontrolován.

Další možností, která by mohla být realizována, je přijetí režimových opatření. Vstup do budovy v době provozu školy, by byl uzavřen. Otevřen pouze před začátkem výuky v předem určený čas. Žáky poučit o možném pouštění cizích osob do školy. Návštěvy rodičů v rámci třídních schůzek, konzultací nebo setkání sjednávat telefonicky, mailem nebo jiným způsobem, ale vždy po konci výuky. U zaměstnanců školy dbát na monitoring pohybu cizích osob, při zjištění pohybu cizích osob, zabezpečit možný doprovod.

6.3 Návrh zabezpečení kamerovým systémem

Možným zabezpečením budovy je kamerový systém. Stávající kamerový systém slouží spíše k pozdějšímu vyšetřování. Jedna kamera zabírá část vstupní brány do budovy a druhá je umístěna při hlavním vstupu do budovy. Jako základ lepšího zabezpečení by mohlo být označení na vstupní bráně cedulkou, že škola je „monitorována kamerovým systémem“. Tímto by pro školu nastala situace, kdy při monitorování veřejného prostoru školy by docházelo ke zpracování osobních údajů a jejich nahrávání. Správcem osobních údajů, by tedy byla škola. Účelem provozování kamerového systému by tedy bylo zajištění bezpečnosti objektu, majetku, žáků před nepovolanými osobami a ochrana před protiprávním jednáním. Zpracování a poskytnutí záznamů z kamerového systému pouze orgánům činným v trestním řízení nebo řízením o přestupcích. Toto řešení je však finančně náročné a pro posuzovanou školu spíše zatěžující.

6.4 Návrh statusů

V rámci možných návrhů bezpečnosti školského zařízení je připravenost. Z pohledu vedení a jednotlivých pedagogů je to jejich postoj. Postoj, dovednost nebo znalost vytvářejí základní výbavu v připravenosti. V rámci budovy školy funguje systém sdělování informací pomocí školního rozhlasu. Jednotlivé reproduktory, jsou umístěné ve všech třídách, kabinetech i školní kuchyni. Každé zpráva, která je sdělena prostřednictvím školního rozhlasu, je pro některé věkové skupiny žáků stresující, zejména žáky prvních tříd. Několikrát se stalo, že žáci prvních ročníků reagovali pláčem na toto hlášení, a to z důvodu hlasitosti nebo stresu. Školní rozhlas se tedy stává hlavním činitelem pro informovanost žáků a pedagogů. Další cestou může být informovanost prostřednictvím pedagogů, a to jak formou SMS, aplikace nebo jiné komunikace. V případě mimořádných událostí jako je požár, aktivní střelec, by se mohla využívat metoda rychlých statusů, které by byly vyhlášeny školním rozhlasem pro konkrétní situace (např.: kód 1 – požár, kód 2 – aktivní střelec). Při následném sdělení statusu by byla přijata konkrétní opatření.

ZÁVĚR

System vzdělávání v České republice je rozdělen do předškolního, základního, středního a vysokoškolského vzdělání. Z pohledu bezpečnosti vnímáme školská zařízení jako bezpečná. Musíme si uvědomit, že nikdy není stoprocentní zajistit bezpečnost každé školy v České republice. Školy nejsou veřejnými budovami a pohyb po těchto zařízeních by měl mít určitý řád a vnitřní uspořádání. Pokud pedagogové, žáci, rodiče nepřijmou důležitost bezpečnostních standardů ve školských zařízeních, bude otázka bezpečnosti značně problematická. Žáky základních škol je potřeba primárně vzdělávat z problematiky ochrany obyvatelstva a evakuace. Dále je nezbytné zapojit žáky do praktických nácviků evakuace a tyto nácviky provádět s pravidelností.

Nikdy nebude existovat jednotné řešení pro každou školu, ale každá škola si může stanovit jednotné principy v bezpečnosti. V rámci stanovení je důležitostí identifikace rizik, přijetí opatření a eliminace těchto rizik. Pro školy a jejich zřizovatele je důležitostí vytyčení dvou pojmů řešení „něco“ a „nějak“ řešit. Po některých událostech, které se dotkly jak studentů, tak i veřejnosti byly zpracovány k těmto událostem metodické postupy, které nemají směřovat pouze na prevenci, ale primárně i na bezpečnost škol samotných. Mezi stěžejní normu můžeme uvést ČSN 73 4400 Manuál bezpečné školy.

Praktická část bakalářské práce, která byla směřována na základní školu ve Strážnici, přinesla celou řadu informací. V rámci práce byla provedena analýza možných rizik, které ohrožují jak objekt, tak i žáky, ale i zaměstnance. Dotazníkovým šetřením mezi žáky základní školy byl zaznamenaný zájem o tuto problematiku formou otázek a následné diskuze. Po diskuzi se žáci zamysleli nad důležitostmi pojmů evakuace, bezpečí, znalost tísňových linek a zejména jejich chování při mimořádné události. Je tedy důležité se tomuto tématu věnovat a poukázat na provázanost pedagogů, žáků a jednotlivých zaměstnanců při vzniku mimořádné události a zmírnění dopadů po události.

Ke každému řešenému tématu, které bylo zpracováno v rámci bakalářské práce, je důležité zaujmout správný postoj. Jedině správným postojem můžeme pohlížet na připravenost vzdělávacího zařízení efektivně. Cílem práce bylo připomenout a vzbudit zájem o danou problematiku, jak u vedení školy, tak i u pedagogů. V tomto případě se to povedlo a do budoucna byla ze strany vedení školy přislíbena spolupráce formou přednášky a následné praktické ukázky. Naplněna byla i hlavní myšlenka „Kdo je připraven, není překvapen!“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BEZPEČNOST PRÁCE, 2023. *Invakuace osob při mimořádné události. Zásady, postupy a zpracování plánu* [online]. 21.1.2023 [cit. 2024-04-11]. Dostupné z: <https://www.bozpz.cz/aktuality/invakuace-osob/>
- BOZP.CZ BEZPEČNOST PRÁCE, 2019. *Evakuační zavazadlo. Co má obsahovat a kdy ho budete potřebovat?* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.skolenibozp.cz/aktuality/evakuacni-zavazadlo/#:~:text=Co%20je%20evakua%C4%8Dn%C3%AD%20zavazadlo%20Evakua%C4%8Dn%C3%AD%20zavazadlo%20je%20batoh%2C,evakuace%20na%20v%C3%A4ce%20jak%2024%20hodin%20mimo%20domov.%E2%80%9C>
- BREHOVSKÁ, Lenka, 2016. *Evakuace ze zón havarijního plánování v závislosti na diferenciaci populace*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-82-7422-466-9.
- ČERMÁK, Miroslav, © 2022. *Analýza rizik: identifikace hrozeb. Clever And Smart*
- ČESKO, 1993. *Usnesení č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky* [PDF]. In: . Česká republika, ročník 1993. Dostupné také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO, 2000. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: . Praha: Ministerstvo vnitra ČR, ročník 2000, částka 73. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=8>
- ČESKO, 2000. *Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. In: . Česká republika: MV ČR, ročník 2000, částka 73. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=8>
- ČESKO, 2002. *Zákon č. 119/2002 Sb. Zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních)*. In: . 52/2002. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

- ČESKO, 2004. *Zákon č.561/2000 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. In: Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>
- ČESKO, 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky*. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník*. In: . Ministerstvo vnitra. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2015. *Forenzní psychologie*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-807380-213-4.
- DOLEŽEL, Martin et al., 2014. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 207 s. ISBN 978-80-244-4268-6.
- DVOŘÁK, Karel a Svatopluk HAUGWITZ, 2021. *Ochrana obyvatelstva prostřednictvím složek integrovaného záchranného systému a krizového řízení*. Praha: Armex Publishing. ISBN 978-80-87451-81-6.
- FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ, 2021. *Evakuace osob*. 2. rozšířené vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-245-0.
- GRIMMICH, Matyáš, Markéta BOROVCOVÁ a Veronika KANÁT, 2024. *Metodický průvodce pro školy po tragické události na FF UK* [online]. Praha: Jules a Jim [cit. 2024-04-23].
- HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR, 2013. *Katalogový soubor: Typová činnost složek IZS při společném zásahu* [PDF]. MV-generální ředitelství HZS ČR, odbor IZS a výkonu služby. Dostupné také z: <https://www.pozary.cz/clanek/200573-soubor-typove-cinnosti-izs-stc-14-amok-utok-aktivniho-strelce/>
- HOLEC, Tomáš, 2021. *Ochrana obyvatel a krizové řízení* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 119 s. [cit. 2024-04-11]. ISBN 978-80-7616-101-6. Dostupné z: www.hzs.cz
- HRADIL, Jaroslav et al., 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Baťi ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-774-4.
- HRINKO, Martin, 2023. *Prvosledoví hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-931-7.
- HZS ČR, 2024. *Systém krizového řízení* [online]. [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx>

JANOUSH, Václav, 2023. Střelce z filozofické fakulty lokalizovala policie půl hodiny před masakrem. *IDNES.CZ*. 2023.

KALVACH A SPOL., Zdeněk, 2016. *Základy ochrany měkkých cílů – metodika* [PDF]. Ministerstvo vnitra, 41 s.

KOLEKTIV AUTORŮ, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení* [online]. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2024-04-11]. ISBN 978-80-86466-62-0.

KOLEKTIV AUTORŮ, 2019. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení pro pedagogické pracovníky, Modul – J* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 125 s. [cit. 2024-04-04]. ISBN 978-80-7616-048-4. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/soubory/data/dokumenty/modul-j-ochrana-obyvatelstva-krizove-rizeni-pro-pedagogicke-pracovniky>

KOLEKTIV AUTORŮ, 2020. *Metodické doporučení v oblasti bezpečnosti a ochrany škol a školských zařízení jako měkkých cílů* [online]. 2. doplněné vydání. Praha: Magistrát hlavního města Prahy – odbor bezpečnosti [cit. 2024-04-23].

KOLEKTIV AUTORŮ, 2022. *PŘÍRUČKA PRO ČLENA ZASTUPITELSTVA OBCE po volbách v roce 2022* [online]. Praha: Svaz měst a obcí České republiky [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/>

KOLEKTIV AUTORŮ, 2023. *Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Škola a neštěstí: Jsme připraveni!* Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-7616-178-8.

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ ML. a Libor FOLWARCZNY, 2013. *Ochrana obyvatelstva*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: -sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-134-7.

MALINOVSKÝ, Karel a MAtěj ZRUCKÝ, 2024. *Krizové řízení v České republice*. *Www.priruckazastupitele.cz* [online]. [cit. 2024-04-08]. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/10-krizove-rizeni-v-ceske-republice/>

MV – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, 2022. *Varování obyvatelstva v české republice*. *Hzscr.cz* [online]. [cit. 2024-04-11]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>

PERGL, Martin, 2023. *Ochrana měkkých cílů v České republice a reakce policie proti aktivnímu střelci*. Praha, 70 s. Diplomová práce. Policejní akademie ČR. Vedoucí práce doc. Martin Hrinko.

ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ, 2015. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. Frýdek-Místek: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě. ISBN 978-807385-169-9.

SLADKÝ, Libor a Tibor A. BŘEČKA, 2022. *Manuál bezpečné školy: Bezpečná škola a školské zařízení v kontextu ČSN 73 4400*. Karlovy Vary: Asociace bezpečná škola, 90 s. ISBN 978-80908515-2-8.

ŠPAČEK, František, 2009. *Integrovaný záchranný systém* [online]. [cit. 2024-04-08]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>

ŠVANCAR, Radmil, 2024. *Umíte rozeznat varovné signály?* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2024/03/14/umite-rozeznat-varovne-signal/>

TALICHOVÁ, Martina a Pavel KRČÍLEK, 2020. Evakuace školy a školského zařízení, její příprava a provedení po vyhlášení cvičného poplachu. *Řízení školy* [online]. Česká republika: redakce, 2020 [cit. 2024-04-11]. Dostupné z: <https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/rizeni-skoly/evakuace-skoly-a-skolskeho-zarizeni-jeji-priprava-a-provedeni-po-vyhlaseeni-cvicneho-pozarniho-poplachu.m-7515.html>

ŤIANG, Chuej-sien, 2019. Mobile fire evacuation system for large public buildings based on artificial intelligence and IoT. *IEEE Access*. 7. ISSN 2169-3536.

ÚSTÍ NAD LABEM, 2023. *Mimořádná událost, krizová situace – vymezení pojmů* [online]. [cit. 2024-04-26]. Dostupné z: <https://www.usti.cz/cz/uredni-portal/obcan/zivotni-prostredi/mimoradne-situace/mimoradna-udalost-krizova-situace-vymezeni-pojmu.html#:~:text=Mimo%20řádná%20událost%20krizová%20situace%20vymezení%20pojmů, dobu%2030%20dnů%20přodlou%20během%20jen%20se%20souhlasem%20vlády%20>

[~:text=Mimo%20řádná%20událost%20krizová%20situace%20vymezení%20pojmů, dobu%2030%20dnů%20přodlou%20během%20jen%20se%20souhlasem%20vlády%20](https://www.usti.cz/cz/uredni-portal/obcan/zivotni-prostredi/mimoradne-situace/mimoradna-udalost-krizova-situace-vymezeni-pojmu.html#:~:text=Mimo%20řádná%20událost%20krizová%20situace%20vymezení%20pojmů, dobu%2030%20dnů%20přodlou%20během%20jen%20se%20souhlasem%20vlády%20)

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ, 2016. *Aplikace pokročilých modelů pohybu osob a dynamiky požáru pro bezpečnou evakuaci osob a analýza rizik*. Brno: Ministerstvo vnitra,

VÝZNER, Petr, 2022. *Útoky ve školách se děly i v minulosti. V Česku jsou však ojedinělé* Zdroj: https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/458317-utoky-ve-skolach-se-dely-i-v-minulosti-v-cesku-jsou-vsak-ojedinele?campaignsrc=tn_clipboard [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/458317-utoky-ve-skolach-se-dely-i-v-minulosti-v-cesku-jsou-vsak-ojedinele>

<https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/458317-utoky-ve-skolach-se-dely-i-v-minulosti-v-cesku-jsou-vsak-ojedinele>

VZDĚLÁVÁNÍ ČLENŮ SH ČMS, 2014. Varování a informování obyvatelstva. <https://www.vzdelavani-dh.cz> [online]. [cit. 2024-04-11]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=180&subhead=501>

ZÁCHRANNÝ KRUH, 2018. *Evakuační zavazadlo* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne-udalosti/obecne-informace/evakuacni-zavazadlo.html>

ZPĚVÁK, Aleš et al., 2014. *Ochrana obyvatelstva v republikovém měřítku*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-044-0.

ZŠ STRÁŽNICE, 2012. *Historie školy* [online]. [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://zsstr.cz/historie-skoly>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MU	Mimořádná událost
IZS	Integrovaný záchranný systém
PČR	Policie České republiky
ZŠ	Základní škola
NP	Nadzemí podlaží
HZS	Hasičský záchranný sbor
ČSN	Česká technická norma

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Základní architektura krizového řízení v ČR.....	14
Obrázek 2 Mapový náhled na objekt školy (zdroj: mapy.cz).....	39
Obrázek 3 Počet žáků ZŠ (zdroj: vlastní).....	40
Obrázek 4 Letecký snímek budovy ZŠ (zdroj: ZŠ Strážnice)	41
Obrázek 5 Vchod pro zaměstnance školní jídelny (zdroj: vlastní)	43
Obrázek 6 Hlavní vstup do budovy (zdroj: vlastní)	44
Obrázek 7 Možné příčiny požáru v tabulce.....	45
Obrázek 8 Signály z pohledu aktivního střelce (zdroj: vlastní).....	46
Obrázek 9 Ishikawa diagram (zdroj: vlastní).....	51

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Popis doby evakuace (zdroj: (Folwarczny, 2021)	35
Tabulka 2 Evakuace dle pater (zdroj: vlastní)	47

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví respondentů (zdroj: vlastní).....	54
Graf 2 Pojem mimořádná událost (zdroj: vlastní).....	55
Graf 3 Účast na přednášce (zdroj: vlastní)	55
Graf 4 Tísňové číslo na HZS (zdroj: vlastní).....	55
Graf 5 Tísňové číslo na policii (zdroj: vlastní)	56
Graf 6 Znalost chování při mimořádné události (zdroj: vlastní).....	56
Graf 7 Oblast zájmu výuky (zdroj: vlastní)	56
Graf 8 Znalosti v oblasti (zdroj: vlastní)	57
Graf 9 Neznalost pojmu (zdroj: vlastní).....	57
Graf 10 Zájem o některé pojmy (zdroj: vlastní)	57
Graf 11 Znalost první pomoci (zdroj: vlastní)	58
Graf 12 Reakce v případě požáru (zdroj: vlastní)	58
Graf 13 Průběh evakuace (zdroj: vlastní).....	58
Graf 14 Místo přesunu při evakuaci (zdroj: vlastní)	59
Graf 15 Zkušenost s evakuací školy (zdroj: vlastní).....	59
Graf 16 Bezpečnost školy (zdroj: vlastní)	59
Graf 17 Důvěra učitelů při mimořádné události (zdroj: vlastní).....	60
Graf 18 Praktická ukázka evakuace (zdroj: vlastní).....	60

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Checklist – školní kuchyně

Příloha P II: Dotazníkové šetření žáků ZŠ Strážnice

PŘÍLOHA P I: CHECKLIST – ŠKOLNÍ KUCHYNĚ

CHECK LIST - KONTROLNÍ LIST

ZÁKLADNÍ ŠKOLA STRÁŽNICE
ŠKOLNÍ 283
696 62 STRÁŽNICE

Vedoucí jídelny: Ivana Lžičařová
tel: 518 334 932

VYKONANÉ ČINNOSTI	ANO	NE	NEPROMĚNENO DŮVOD
Zachovej klid a rozvahu			
1. Byl použit hasicí přístroj, hydrant nebo jiný způsob hašení?	☐	☐	☐
2. Odpojeno hlavní elektrické zařízení?	☐	☐	☐
3. Odpojeno hlavní plynové zařízení?	☐	☐	☐
4. Vyrozuměno vedení školy o požáru?	☐	☐	☐
5. Zvoláno „HOŘÍ“?	☐	☐	☐
6. Vyrozumění hasiči na čísle 150?	☐	☐	☐
7. Zjištěno, odkud vychází oheň?	☐	☐	☐
8. Byly vyneseny z objektu nějaké hořlavé plynové láhve?	☐	☐	☐
9. Zajištěna nezbytná opatření k evakuaci zaměstnanců kuchyně?	☐	☐	☐
10. Uvolněny všechny vstupy do kuchyně?	☐	☐	☐
11. Opustili školní jídelnu všichni zaměstnanci?	☐	☐	☐
12. Nenachází se v prostoru školní kuchyně další osoba?	☐	☐	☐
13. Provedla se fyzická kontrola zaměstnanců?	☐	☐	☐

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ ŽÁKŮ ZŠ STRÁŽNICE

Dotazníkové šetření pro žáky základní školy Strážnice „Čáповka“.

Žáci základní školy,

tímto dotazníkovým šetřením bych Vás chtěla oslovit v rámci svého studia na UTB na fakultě logistiky a krizového řízení oboru Ochrana obyvatelstva. Studuji poslední ročník bakalářského studia a na tuto závěrečnou práci jsem si vybrala téma „Připravenost vzdělávacího zařízení na řešení mimořádné události“.

Vedoucí mé bakalářské práce je Ing. Robert Pekaj

Dotazník je anonymní a je určen pro žáky 2. stupně základního školního vzdělání.

Tímto Vás chci požádat o vyplnění dotazníku, který bude součástí vybrané metody k posouzení rizik pro případ mimořádné události.

Děkuji za vyplnění, studentka Lenka

Odpověď:

zaškrtněte

nebo zakřížkujte

1. Jste?
 - Chlapec
 - Dívka
2. Setkal/a jsi se někdy s pojmem mimořádná událost (např.: požár, únik nebezpečné látky, aktivní střelec)?
 - Ano
 - Ne
 - Nevím
3. Zúčastnil/a jsi se nějaké přednášky týkající se mimořádné události v rámci vyučovací hodiny?
 - Ano
 - Ne
 - Nevím
4. Víš, jaké je tísňové číslo na hasiče?
 - 158
 - 155
 - 150
5. Víš, jaké je tísňové číslo na Policii ČR?
 - 158
 - 155
 - 150
6. Myslíš si, že máš znalosti z toho, jak se chovat při mimořádné události (požár, aktivní střelec)?
 - Ano
 - Ne
 - Nevím
7. Která oblast poznání by tě zajímala v rámci školní hodiny (označ více možností)?
 - Evakuace
 - Aktivní střelec
 - První pomoc
 - Požár
 - Únik nebezpečné látky
 - Neměl/a bych zájem
 - Jiné.....(napiš)
8. V které oblasti si myslíš, že máš znalosti (označ více možností)?
 - Evakuace
 - Aktivní střelec
 - První pomoc
 - Požár
 - Únik nebezpečné látky
 - Neměl/a bych zájem
 - Jiné.....(napiš)
9. Který pojem neznáš (označ více možností)?
 - Evakuace
 - Aktivní střelec
 - První pomoc
 - Požár
 - Únik nebezpečné látky
 - Neměl/a bych zájem
 - Jiné.....(napiš)

10. Zajímáš o některé uvedené pojmy více (např.: v televizi, časopise, knize)?
- Evakuace
 - Aktivní střelec
 - První pomoc
 - Požár
 - Únik nebezpečné látky
 - Neměl/a bych zájem
 - Jiné.....(napiš)
11. Znáš termín „první pomoc“?
- Ano
 - Ne
 - Neznám
12. Víš, jak se máš zachovat v případě požáru ve škole?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
13. Víš, jak má probíhat evakuace školy?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
14. Víš, kam se máš přesunout při evakuaci školy?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
15. Zažil jsi někdy evakuaci školy?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
16. Je podle tebe škola bezpečná?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
17. Důvěřuješ učitelům v případě mimořádné události (např.: požár, aktivní střelec)?
- Ano
 - Ne
 - Nevím
18. Měl/a bys zájem o praktickou ukázkou evakuace?
- Ano
 - Ne
 - Nevím